

Нав'ягайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація: Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
у Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
у Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 41. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ЛЮТОГО 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 23, 1978 No. 41. VOL. LXXXV.

РЕДАКЦІЙНА

КАРДИНАЛЬНА ПОМИЛКА

Президент Картер почав цю другу рік своєї каденції, але він уже на її початку здобув собі передове і тривале місце не тільки в американській, але й світовій історії своїм ставленням і відношенням до прав людини, включивши їх заступництво і оборону як одну з головних цілей американської політики. Таким ставленням справи Америки, і президент Картер особисто, закрили свій престиж і своє в кожному відношенні провідне місце в теперішньому та майбутньому світі. Завдяки такій політиці з наголошуваним правами людини, Америка знову стала тією справді „вільною землею Вашингтона“, за праведним законом якого тужива нації Шевченко 120 років тому та за яким тужать і за які борються мільйони людей ще й сьогодні.

На превеликий жаль, у практичному поступуванні в цій американській політиці трапляються, може й не зі злою волею, кардинальні помилки.

За таку не зі злою волею кардинальну помилку треба вважати те, що на заплановану на квітень ч.р. сільсько-господарської виставки в Києві приготовано відповідну брошуру та взагалі писані висновальні матеріали... російською мовою!

Виставку приготував Інформаційне Агентство З'єднаних Штатів, яке більше від будь-якої іншої частини американського уряду повинно знати, що власне українська мова є тепер на головному принципі народодовірчаво-русифікаторської політики кремлівських заводників, що ці не всім українським борцям за людські і національні права свого народу зараховується оборону рідної української мови до їхньої „антирадянської агітації і пропаганди“ і за це їх судять на довіг терміни у в'язницях, концентраційних таборах чи закладах для безвольних. Інформаційне Агентство ЗСА у Вашингтоні могло б легко довідатися, скільки то вже листів вислано з України до міжнародних установ, і навіть до президента Картера особисто, з проханням виступити в обороні їх потоплених Московію людських прав, між якими на одному з перших місць є власне українська мова.

Американська сільсько-господарська виставка в Києві із висновальними брошурами й матеріалами в російській мові була б найбільш яскравим запереченням оформленої президентом Картером теперішньої американської політики оборони прав людини. Не диво, що незадовго після появи в „Нью Йорк Таймс“ минулого тижня вістки про цю виставку та про брошуру в російській мові багато громадян телефоном до редакції бажали впевнитися, чи це справді можливо, щоб Америка, чеймон пошанування людських і національних прав у цілому світі, сама так брутально порушувала одне з найосновніших прав українського народу.

Можна припускати, що тут йдеться про звичайну людську помилку, яка — на щастя — це не стається; вона тільки заплянована і її це можна напевно, приготувавши всі ці висновальні матеріали українською мовою для виставки в Україні та в мові народу кожної із інших підсоветських республік, в яких ця виставка запланована.

Сказано, що це могло статися помилково і тому можна мати певність, що Інформаційне Агентство буде тільки вдячне за звернення йому уваги в цій справі. Як нам відомо, Український Конгресовий Комітет Америки та ряд інших наших установ вже переслали чи планують переслати свої заваги в цій справі. До швидкої і повної направи цієї помилки може і повинен причинитися кожний громадянин, пишучи на адресу:

Hon. John E. Reinhardt, Director
U.S. Information Agency
Room 7000
1750 Pennsylvania Avenue
Washington, D. C. 20547

„МОГО МУЖА ПЕРЕСЛІДУЮТЬ ЗА ПЕРЕКОНАННЯ“ — ПИШЕ ДРУЖИНА ЙОСИФА ТЕРЕЛІ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід пролітає документ українського самвидаву „Лист Олени Терелі до Міжнародної асоціації психіатрів“, в якому вона розповідає про долю її мужа і просить допомогти його звільнити. Тереля знаходиться тепер в Дніпропетровській спеціальній психіатричній лікарні.

Йосиф Тереля народився в 1943 р. на Закарпатській Україні. 1962 р. його засудили на 4 роки таборів, обвинувачуючи в крадіжці зброї. Тереля втік з табору, його зловили і судили вдруге, після того він ще раз втік і його знову зловили. В наслідок цих спроб втечі, Терелю перевели до спеціальної психіатричної лікарні в Січівці в 1972 р. В 1976 р. рішенням суду Терелю звільнили. В грудні 1976 р. Тереля написав відкритого листа до пресдиректора КГБ Ю. Андропова, протестуючи проти переслідування Української Католицької Церкви. Цей лист кружляв в українському самвидаві і був надрукований на Заході.

28 квітня 1977 р. Терелю ще раз заарештували до психіатричної лікарні в м. Берегове на Закарпатті. 10 червня 1977 р. Береговський районний суд розглянув справу Й. Терелі у зв'язку з його спробою втекти з лікарні. Суд відбувся у відсутності підсуд-

Йосиф Тереля

ного та його адвоката чи будь-якого представника Терелі; навіть дружини Терелі не вступили на залу. В середині червня прокурор Бергівського району, А. М. Мешко, повідомив дружину Терелі, що рішення суду (запроторити Терелю до спеціальної психіатричної лікарні) було скасоване, бо попередньо порушено право Терелі на захист, що швидко відбудеться новий суд з адвокатом, але що Терелю все ж таки вишлють до спеціальної лікарні.

На початку липня суддя Йосипчук повідомив Олену Терелю, що вона не буде знати коли відбудеться суд над її мужем, бо закон до цього не зобов'язує. Шойно при кінці липня дружині Терелі (Закінчення на стр. 8-й)

ЗСА СКРИПЛЯТЬ СВОЇ ЗБРОЙНІ СИЛИ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Лос-Анджелес. — Промовляючи у понеділок, 20-го лютого, перед Радою для міжнародних справ, секретар оборони Гарольд Бровн заявив, що уряд президента Джімі Картера планує скріпити свої стратегічні збройні сили на Далекому Сході та свою флоту на Тихому океані, бо на тому обширі „постійно зростає військова сила Советського Союзу“.

Бровн у своїй промові кілька разів підкреслював, що для Америки та цілого вільного світу безпека Далекого Сходу так само важлива як і безпека Європи, значуючи, що помилуються ті коментатори, які твердять, що уряд ЗСА всю свою увагу присвячує справам Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), а нібито ігнорує Далекі Схід. Секретар оборони сказав, що Америка та її союзники мусять бути однаково сильні в Європі і на Далекому Сході, бо тільки тоді буде забезпечена безпека цілого вільного світу.

Гарольд Бровн відмітив, що не тільки постійний зріст військової сили Советського Союзу на Тихому океані вимагає скріплення оборонної спроможності американських збройних сил на тому обширі, але цього вимагає також факт, що далі існує можливість, що комуністична Північна Корея може напасти на Південну Корею, як також може поширити свою „агресивну діяль-

ність“ комуністичний В'єтнам. Він підкреслював, що не можна цілком виключати можливість, що дійде до порозуміння між Советським Союзом і червоном Китаєм, які тепер є запеклими ворогами, але можуть стати приятелями, як були в минулому. Це становило б поважну загрозу для вільного світу — сказав секретар Бровн.

Щоб запобігти послабленню оборонної сили Америки та її союзників на Далекому Сході, американські військові частини протягом наступних 5 років відстануть нові літаки, як також нові атомні ракети для підводних човнів та бомбовиків і нові військові кораблі.

Кілька днів раніше Департамент оборони повідомив, що з уваги на те, що з Південної Кореї будуть відтягнені американські піхотинні частини, уряд президента Картера вирішив скріпити повітряні збройні з'єднання ЗСА в тій азіатській країні. Протягом наступних кількох місяців до Південної Кореї буде призначено приблизно 12 додаткових літаків типу „Ф-4“, з зголом це число зростає ще більше — інформаційні речники Департаменту оборони. Крім того, Білий Дім незабаром передасть Конгресові план щодо збільшення фондів на військову допомогу для Південної Кореї, бо комуністична Північна Корея постійно скріплює свою військову силу.

СССР ніколи не пропонував спільного нападу на червоний Китай — твердить ТАСС

Москва. — Советське пресове агентство ТАСС минулої п'ятниці, 17-го лютого, категорично заперечило твердження Г. Р. Гальдемана, шефа персоналу Білого Дому за президента Річарда Ніксона, який у своїй книжці „Ди Ендо оф Повер“ („Вершини влади“) пише, що в 1969-му році лідери Советського Союзу кілька разів зверталися до уряду ЗСА з пропозицією спільно напасти атомовою зброєю на комуністичний Китай, але що президент Ніксон відкинув цю пропозицію. ТАСС назвав ці твердження Гальдемана „брехнею від початку до кінця“ і заявив, що ці твердження мають „провокативні наміри“. Контрольоване Кремлем пресове агентство твердить, що Москва не могла пропонувати спільного нападу на Китай, „бо це противорічило б закордонній політиці Советського Союзу“.

Як відомо, твердження Гальдемана заперечили теж Генрі Кіссіджер, який в 1969-му році займав пост головного радника Білого

Дому для справ крайової безпеки, та тодішній державний секретар Вільям П. Роджерс. ТАСС відмітив, що Кіссіджер „рішучо відкинув ці вигадки“ Г. Р. Гальдемана, додаючи, що Советський Союз постійно закликає Китай підписати договір щодо ненападу атомовою як теж конвенційною зброєю.

Політичні аналітики, однак, вказують, що в 1969-му році відносини між Москвою і Пекіном були дуже напружені, зокрема щодо спірного кордону над рікою Уссури та Амур, бо китайці тоді твердили і далі твердять, що теперішній советський уряд продовжує політику царсько-російської імперії, яка нелегально прилучила до „китайської землі“. В березні 1969-го року дійшло до збройних ударів над Уссури, в наслідок яких загинуло біля 800 китайських та 60 советських воїнів. Хоча ситуація на спірному кордоні тепер дещо стабілізувалася, то Пекін далі продовжує твердити, що Советський Союз „окупує китайську територію“.

В Українському Музеї в Нью-Йорку буде показ писання писанок

Нью-Йорк (УМ). — Український Музей в Нью-Йорку запланував, починаючи від суботи, 4-го березня 1978 р. до неділі, 16-го квітня 1978 р. включно, покази писання писанок для дорослих і окремо для дітей у віці від 6—12 років життя. Як для дорослих, так і для дітей, двомовні лекції провадитимуть професійні писанкарки. Під час показів висвітлюватимуть нагороджений фільм Слава Новицького „Писанка“.

Рівночасно буде виставка писанок з музейної збірки.

Покази для дорослих відбуватимуться в суботу, 4-го березня, 1978 р. в різних годинах 9.30 до 12.30 і в популудневих 2.30 до 4.30 та в неділі, 19-го березня тільки в популудневих годинах 2-ої до 5-ої, 2-го квітня і 16-го квітня в ранніх

годинах 10-ої до 1-ої і популудневих 2-ої до 5-ої.

Покази писання для дітей відбуватимуться в суботу, 11-го березня, 1-го квітня і 15-го квітня в ранніх годинах 9.30 до 12.30 та в популудневих 2.30 до 4.30, як також в неділі, 12-го березня і 19-го березня в ранніх годинах 10-ої до 1-ої та в популудневих 2-ої до 5-ої. В неділю, 19-го березня показ відбудеться тільки в ранніх годинах.

Середі, 8-го і 15-го березня, від год. 9-ої до 12-ої зарезервовано для шкіль в околиці Музею.

Будні дні, в часі між 9-м і 12-м березня, можуть окремо резервувати школи, чи окремі групи на додаткові покази.

Вступ на покази для дорослих вноситься 3 дол., для дітей, тільки за зворотом 50 центів за матеріали.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ У БЕОГРАДІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ СУПЕРЕЧКИ

Београд, Югославія. — Пресові агентства і акредитовані в Югославію кореспонденти інформують, що Європейська Конференція для справ безпеки і співробітництва, яка тепер добігає до кінця в Београді, не тільки опинилася у безвихідному становищі, але навіть не може закінчити своїх нарад у визначеному реченні з огляду на різницю поглядів що до кінцевого акту Конференції. Раніше, західні делегати відкинули запропонований Советським Союзом зміст кінцевого комунікату з огляду на те, що він майже поминав мовчавою справу людських прав і ряд інших гуманітарних справ, які входять до „Третього коштика“ Гельсінської угоди. Тепер делегати СССР і його сателітів не хочуть погодитися на узгоджений в комісії зміст кінцевого документу, немов би у відплату за поведінку Заходу у дискусії над советським документом. Цей ряд приватних ініціатив виявлено в останньому часі з метою зрушити з мертвої точки Београдську Конференцію. Президент Югославії Тіто і французький президент Валері Жіскар д'Естен написали свої звернення до генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда Брежнєва, а також до конференції „девятых европейских держав“ — членів Європейського Економічного Ринку, яка тепер відбувається в Копенгагені, з проханням вжити свого авторитету, щоб виставити Європейську Конференцію з тупика і шукати компромісового виходу із становища. Советський Союз досі відмовляється підписати будь-який документ, який наголошуватиме справу людських прав в СССР і інших комуністичних країнах; За-

хід, у провіді із ЗСА, не бажає відступити від своїх ранішніх позицій у цій ділянці. Західні делегати домагаються Советському Союзу, що це він був великим ентузіастом скликання Гельсінської Конференції, надіючись, що така конференція загарантує теперішні кордони СССР і вплив у сателітних країнах. Комуністичні делегати натовість скаржаться, що ЗСА і західні держави, поза обороною прав людини, не цікавилися іншими справами Європейської Конференції, головною проблемою роззброєння, скорочення військових частин в Центральній Європі тощо. Досі не опубліковано звернення Тіта і Жіскара, але загальною здогадкою, що обидва президенти настоюють, щоб Советський Союз погодився на остаточний текст документу, запропонований Францією минулої п'ятниці, 17-го лютого. Югославський посол до СССР Йозе Смог передав Брежнєву листа від Тіта особисто і розмовляв з ним після того ще 40 хвилин на теми Београдської наради. Описав голову советської делегації Олій Воронцов заявив кореспондентам, що він потребує більше часу для „простудіювання французької пропозиції“.

Згідно з інформаціями Ройтера, східні і західні делегати погодилися на триденне продовження дискусії над остаточним змістом кінцевого комунікату. Також стало відомо, що нейтральні країни працюють в напрямі згоди між демократичними і комуністичними делегаціями, побоюючись, що неформальне закінчення Београдської Конференції пошкодить політиці детанту і загальній співпраці між Сходом і Заходом.

Єгипет припинив дипломатичні зносини з Кипром

Каїр, Єгипет. — У зв'язку з випадком, який трапився на Кипрі — нападом палестинських партизан на Гілтон готель в Нікосії, вбивством головного редактора проурядової єгипетської газети „Аль Арам“ Юсефа ель Сабаї і захопленням 30-ох закладників, які брали участь разом із Сабаї в конференції, Організації для африкансько-азійської солідарності, нападом єгипетського команду на лівоніше, у якому загинуло 15 єгипетських воїнів, 16 були раненими і 57 попали в полон — Єгипет наказав кипрському амбасадорові покинути країну, а офіційні урядові чинники Єгипту заявляють, що фактично перестали діяти дипломатичні зв'язки між Єгиптом і Кипром. Щоб злагодити напружене становище президент Кипру Спірос Кипріану наказав звільнити усіх 57-ох єгипетських воїнів, які брали участь в нападі на лівоніше з метою звільнення закладників і попали під вогонь кипрських поліційних з'єднань, а також повернути поранених, які від неділі, 19-го лютого п.р. перебували у військовому шпиталі на Кипрі. Єгипет відкликав з Нікосії також свого амбасадора, але компетентні чинники єгипетського уряду заявили, що відкликання амбасадора не означає шквотного зрівняння дипломатичних зносин з Кипром, бодай під теперішню пору, бо не відомо, як розвиватимуться події в майбутньому. Кипр однак відмовився передати єгиптянам захоплених терористів, які, як стверджують єгипетські газети, брали безпосередню участь у вбивстві ред. Юсефа ель Сабаї. На лівоніші в Каї-

ро поворотців з Нікосії вітали з парадною членів кабінету і понад 700 військовиків, переважно старшин. Умичасі Палестинська Визвольна Організація, який єгипетський президент Анвар ель Садат закинув вбивство його колеги і, як це він висловився, „рідного брата“, опублікувала офіційний документ, у якому говорить, що терористи діля на виразне доручення Іраку, який сильно опонує до мирної політики президента Садата і його офіційних зустрічей з ізраїльськими чинниками. Також кипрські греки, піддержуючи становище ПВО, стверджують в окремій замітці, переданій кореспондентам на Кипрі, що терористи не належать до жадної палестинської організації. Однак єгиптяни, які пережили випадок і були закладниками терористів, стверджують, що терористи вдерлися до готелю Гілтон, виразно і недвозначно заявили, що вони палестинці.

ВИСТАВКА ТВОРІВ ГІЗДОВСЬКОГО У ВІРДЖІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Шарлоттсвил, Вірджинія (Юрій Головинський). — В неділю, 12-го лютого, в будинку Студентського Осередку, при університеті Вірджинія у Шарлоттсвилі, Вірджинія, була відкрита виставка дереворитів мистця Якова Гіздовського. Виставку, яка триватиме від 12-го лютого до 3-го березня ч.р., організувала лані Анджеліка Шмігелов Пове, директорка Слов'янського Відділу в бібліотечі цього університету. Студенти подивлялися такі мистецькі дереворити, як: „Вішні“, „Кіт“, „Папирот“, „Кактус“ та інші.

СОВЕТСЬКІ ГРАБІЖНИКИ НАЖИВАЮТЬСЯ СПАДКАМИ І ПОСИЛКАМИ З АМЕРИКИ

Детройт. — Завищення, мастки для спадкоємців в Советському Союзі та інших комуністичних країнах Східної Європи, злирства і фальшування документів урядами тих країн, безсилля американських правників у світі існуючих законів були предметом обширної статті пера Джуді Роуз, що її помістив щоденник „Детройт Фрі Пресс“ з неділі, 5-го лютого. Стаття із численними цитатами правників і громадських діячів, включно з українськими, рівнож затронує справу переслідування пакунків до СССР та високі мита, за допомогою яких комуністичний уряд тієї країни набивав свою скарбницю мільйонами так вартісних доларів.

Яскравим прикладом одної українки авторка статті ілюструє комплексну проблему завищення із спадкоємцями в Україні. Юлія Баба, яка прибула до ЗСА молодого дівчиною в ранніх роках цього сторіччя, померла в квітні минулого року на 78-му році життя. В 1933-му році вона відкрила маленький ресторан в недалекому Дірборні, який згодом перетворилася на бар, що втішався доброю фреквенцією. За довгі і тяжкі роки праці її масток зріс до вартості 1.8 мільйона доларів, згідно з твердженням її правника, Ватсона Здродовського, який рівнож заявив, що покійна жила скромно, працюючи довгі години в барі. „Вона зачиняла бар в 2-й вранці, а вже в 9-й годині вона замітала хідник перед її підприємством“, сказав Здродовський.

Приготовлюючи завіщення для покійної, цей правник твердить, що він дороздумував її не записувати маєтку на родини сімох братів і сестер в Україні, бо немає жадних гарантій, що вони з цього маєтку шобнебудь одержать. Покійна не послухала, керуючись правдоподібно саентиментом і свідомістю нужди в якій проживають її рідні в селі в Україні. Масток, в сумі біля 900,000 доларів,

згідно з її завішенням піде в невідомі руки.

„Я вже післяв багато грошей туди“, — сказав Здродовський — і кожний раз, коли мені попадає така справа в руки, я злосуюсь, бо маю прочуття, що вони не одержать цих грошей“. Здродовський сказав, що в найкращому випадку родина Юлії Баба одержить 10 відсотків належної їй суми.

Ще більш песимістично висловився інж. Василь Колочин, голова Метрополітального Відділу УККА: „Вона не побачить злогома цента... Шкода, бо вона змарнувала своє життя і свої гроші“. Проблема в тому, заявив інж. Колочин кореспондентам, що ця втрата — неперотима, коли б покійна була свідома того, наскільки скомплексовані є закони спадкоємства та що можна було знайти іншу, хоч такуж коштувату, дорогу допомагаючи її рідним.

Ці підтвердили численні правники, які мають до діла з подібними справами громадян живітської та інших східноєвропейських етнічних груп. Вони стверджують, що існуючі закони в справах спадків дозволяють чужим урядам накладати руки на маєтки, призначені для приватних осіб в їх країнах. В цей спосіб, з одного лише стеїту Мічиган, кожного року пересилається від 3 до 5 мільйонів доларів до країн Східної Європи, згідно з офіційними даними бюро публічного адміністратора цього стеїту. Тому правники і громадяни стеїту домагаються змін в законах і міжнародних угодах, які відносяться до цих справ.

Закон стеїту Мічиган вимагає повідомлення консула країни, в якій живуть спадкоємці померлої особи.

„Консулі інших країн прямо кажуть „дякую“ і на тім кінець — сказав Кен Філіпс, правник в Детройті, — але коли це відноситься до країн поза залізом (Закінчення на стр. 8-й)

Помер св. п. о. Віссаріон Андрейчук, ЧСВВ

Асторія, Н. Й. — В понеділок, 20-го лютого 1978 р. тут у вечірніх годинах помер несподівано на удар мозку (строк) св. п. о. Віссаріон Андрейчук, ЧСВВ, довголітній парох української католицької церкви Чесного Хреста в Асторії. Св. п. о. Андрейчук, один з 8-ох дітей Миколи Андрейчука і Теклі Дмитраш, народився 24-го січня 1915-го року в Родвоті, Альберта, Канада. До монастиря оо. Василіян вступив Покійний на 15 році життя з метою вчитися і стати священником для Української Католицької Церкви. Після закінчення богословських і філософських студій у Мондері, Альберта, Архiepіскоп Василій Ладика висвятив 23-го липня 1939 р. монаха В. Андрейчука на священника. Спочатку молодий священник побував на парафіях в Канаді, а від 1940 р. в З'єднаних Штатах Америки, як душпастир при церкві св. Миколая в Чикаго, ігумен Василіянського монастиря в Давсоні, Па., звідки перейшов на парафію в Бінгемтоні, а потім до Нью-Йорку на парафію св. Юрія вкінці до Асторії, Н. Й., де став парохом церкви Чесного Хреста від 1957 року. За заслугами св. п. о. В. Андрейчука і великою допомогою та жертвенністю парафіян тут збудовано величавий Божий Храм, посвячення якого відбулося в 1967 році. Декийний о. В. Андрейчук присвячував багато уваги не тільки роз-

Св. п. Віссаріон Андрейчук виткові парафії, але також праці діючих в Асторії суспільно-громадських і молодіжних організацій та установ й праці церковних братств. Великим бажаням св. п. В. Андрейчука було довершити артистичне розмалювання церкви і на ту ціль парафія збирала інтенсивно фонди. Невомалою смертю перекирсувала усі дальші плани св. п. о. В. Андрейчука.

Сромонаші похоронні відправи розпочнуться в середу, 22-го лютого ч.р. о год. 7-й ввечерю в церкві Чесного Хреста і продовжуватимуться в четвер 23-го лютого о год. 9-й рано з участю Владик Василя і членів духовенства з доповідних парафій. Тлінні останки св. п. о. В. Андрейчука будуть покладені на вічний спочинок на цвинтарі Святого Духа в Гемтенбурзі, Н. Й.

Official newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Avenue, Jersey City, N.J. 07310.

Official Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Avenue, Jersey City, N.J. 07310.

Сторінка 1 дозволена, подальші сторінки, як і усе, заборонені. Редакція не несе відповідальності за зміст надрукованих матеріалів. Редакція не несе відповідальності за зміст надрукованих матеріалів. Редакція не несе відповідальності за зміст надрукованих матеріалів.

Підписувачі: \$10.00 на рік, \$5.00 на пів року, \$2.50 на місяць. Для членів: \$5.00 на рік, \$2.50 на пів року, \$1.25 на місяць. Для членів: \$5.00 на рік, \$2.50 на пів року, \$1.25 на місяць.

Р.О. 100-100

За ширмою брехні

Совєтська преса й інші засоби масової інформації, а вже найбільше урядове пресове агентство ТАСС, продовжують заперечувати активну участь Совєтського Союзу у війні в Етіопії, а згідно з провінційним Огаден, де зараз під керівництвом порту Етіопія розвивається велика військова операція проти сомалійських повстанців-автохтонів і регулярних армійських частин Сомалії, тобто держави, що ще до недавнього часу була совєтським сателітом і таким залишилася б, якщо комуністично-імперіалістичні, які вже від років систематично поширюють свої впливи й дії в Африці, країнах, не підтримували б її політично й морально, а в першу чергу військово-економічного режиму на чолі з диктатором полк. Меністук Гайм Маріамом.

Очевидно, західним громадянам важко орієнтуватися в лабіринтах совєтської брехливого пропаганди, яка, наприклад, твердить, що в Етіопії, а Сомалія веде агресивну війну і що Совєтський Союз, Куба й інші „соціалістичні“ держави, підтримуючи морально й матеріально уряд Етіопії, продають їй зброю. Але тому, що сучасною зброєю не можуть орудувати етіопські воїни, СССР і Куба змушені висилати туди своїх інструкторів для перекинутої тамочасних рекрутів. Поминаючи всяку логіку і неперепечені дані про присутність в Етіопії тисяч кубинських і совєтських воїнів, які, як це докazuje розвідка агента Заходу, навіть беруть активну участь в боях, як танкісти, дотини, артилеристи тощо, ТАСС постійно твердить, що західні інформації про розвиток подій в Етіопії не „провокаційні видумки“, „частини антисовєтської пропаганди капіталістичних кругів“ і вперто заперечує совєтську заангажованість, а війну в провінції Огаден називає тільки „прикордонним конфліктом“, який за посередництвом Совєтського Союзу й інших комуністичних держав, які дорожать миром у світі, напевно буде „поладаний“.

На жаль, такими категоріями „поладання“ прикордонних конфліктів думає також частина західних політиків. І тому відомий коментатор Вільям Ф. Баклі шльохом слушно запитав в коментарі у „Нью Йорк Пості“ й інших газетах з 14-го лютого ц.р. чи дійсно усі пограничні спори будуть вирішуватися при допомозі совєтської зброї? Чи може у випадку Етіопії йдеться про щось більше, наприклад про контроль шляхів до арабських країн і джерел нафти, про що виразно говорить сьогодні президент Сомалії Мохаммед Сіад Барре і президент Кенії, які може стати незгодного чергового жертвою комуністично-імперіалістичних, які вже розпочали там скріплювати опозиційні сили і творити та, очевидно, озброювати підпільні організації із завданням повалити теперішній прозахідний уряд.

Тому то було б безглуздом говорити сьогодні про мирні наміри совєтських диктаторів в обличчя існуючої ситуації, в обличчя повної совєтської заангажованості у багатьох локальних війнах, переворотів, міждержавних і міжпартійних конфліктах, та, як останньою виявила американська Центральна Розвідка Агенція, в перебранні повної повітряної „охорони“ кубинського острова, віддаленого тільки на 90 миль від берегів США. Факти говорять про щось шльохом протилежне і до цих фактів повинні пильно приглядатися західні держави та підготуватися на випадок оспіваного комуністично-імперіалістичними завоюваннями „останнього рішучого бою“.

Справедлива пропозиція

У кінці січня цього року одинадцять американських законодавців, які є членами Комісії для справ безпеки і співробітництва в Європі, що має за завдання слідкувати за виконанням Гельсінкських угод, звернулися листово до Інституту Нобеля в Норвегії з пропозицією, щоб Нобелівську Нагороду Миру на 1978-й рік призначити Громадським групам сприяння виконання Гельсінкських угод в СССР. Подібну пропозицію внесли також члени бельгійського та норвезького парламентів.

Американські законодавці у своєму листі згадують членів Громадських груп в Совєтському Союзі — між ними 5-ох членів української групи: Миколу Руденку, Олександра Тихого, Миколу Матусевича, Мирослава Маринюка та Левка Лук'яненка, — яких совєтські власті заарештували, а деяких вже і засудили на довгі терміни ув'язнення тільки за те, як пишуть згадані американські законодавці, що ці особи — „це люди великої моральної відваги“, які „посвятили своє життя службі для миру та для гідності всіх народів“.

Пропозиція американських законодавців, щоб Гельсінкським групам в Совєтському Союзі призначили Нобелівську Нагороду Миру, шльохом слухана і справедлива, мавши на увазі вищезгадані причини, подані самими законодавцями. Члени Гельсінкських груп, наражаючись на жахливі відплати з боку комуністично-імперіалістичних диктаторських властей, сповнюючи велику місію: вони своїми протестами до совєтських властей та інформаційними, поширеними по Совєтському Союзі і за кордоном по постійне порушення Кремлем всіх політичних, національних, релігійних і загальнолюдських прав, ці Гельсінкські групи старуються запевнити світовий мир, бо дійсний мир можливий тільки тоді, коли між країнами світу існує довіра, а таке довіра може існувати тільки під умовою, що кожна держава шанує права і гідність своїх громадян.

Факт, що американські, норвезькі та бельгійські законодавці внесли пропозицію, щоб Гельсінкським групам в Совєтському Союзі призначили Нобелівську Нагороду Миру, це також доказ, що діяльність цих груп не пішла марно, бо все більше і більше людей на Заході, і то осіб на важливих і відповідальних постах, виявляють свою турботу долею людей і народів в комуністично-імперіалістичній імперії.

Інститут Нобеля повинен присвятити належну увагу закликам законодавців США, Бельгії та Норвегії, до яких — треба надіятися — прилучатися також парламентаристи інших країн вільного світу.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Іван Овечко

А ПАРТІЇ ТАКИ БУДУТЬ

(Говорю з дискусією)

Скільки б ми не писали (як ото д-р Богдан Цимбаліст у серії статей „Чи потрібні політичні партії на еміграції“ („Свобода“ ч. 28-31) про неможливість українських політичних партій на еміграції, вони, ті партії, таки будуть. Особливо, якщо згадати автор мав на увазі ті українські організації, що себе партіями в своїх офіційних назвах не називають, а лише організаціями, союзом, спілками і т.д., хоча й діють як партії. Трудно заперечити баченню твердження Б. Цимбаліста, але його сповідання або поради щодо діяльності партій на еміграції не реалістичні, хоча б тому, що всі наведені й не наведені ним спиколоваданні окреслення суті партії як такої не охоплюють справжньої суті українських партій і партійного політичного організму на чужині.

Не належати до будь-якої партії і в своїх поглядах і переконаннях вважаючи себе найпоширенішим українцем, який тільки людина може бути, а б'ється широким „чужою“ нема більше партій серед нас на еміграції, а є громадська координація всіх зусиль на допомогу українцям у поневоленій Україні та на врятування української субстанції поза її межами. Але одна річ — бажати, інша річ — холодною кров'ю й реально діяти на світ і тільки задовольняти паперовими „побожними бажаннями“. Цим останнім і залишається всі чотири серії статей названого вгорі автора дискусійної статті. Чому?

Бо партії — це не мішок картоплі, що його можна б враз викинути через вікно і забути. Партії — це певні ідеології й ідеї, що є спільні певній групі людей; це рухи на базі певних засад. Як же їх отако просто, через ніч, можна позбутися? Іншими словами: як можна замкнути уста якомусь безкомпромісовому лідерові, що визволення України вбачає лише в революції проти Москви, коли існує інший лідер, який шастає Україну вбачає в якомусь еволюційному переродженні сьогоднішньої ситуації і кпить собі з революційності першого? Або як можна замкнути уста другому, коли існує перший? Чи, може, замкнути уста обох? А вони ж мають послідовників своїх поглядів! І таких партій у нас не дві й не три. Відомитися від своєї діяльності, яку ми називаємо партійною, для них означало б зраду власних ідей й ідеології, ба навіть зраду України.

Це правда, що багато грошей жертвених людей іде на внутрішньо-партійні потреби. Але ті люди, що

дають гроші, знають, куди вони дають. І було б наважливим сподіватися, що ті самі гроші пішли б на ішу шльох у більшій кількості, якщо не було потреби фінансувати існування тієї чи іншої партії. Люди дають туди, де, на їх думку, ті гроші найкраще, найкорисніше живляться. Помилково твердити також, що такі установи як Гарвард поставили без „партійної“ грошей — на Гарвард давали й дають ті, що дають на пені партії. Сподіватися ж, щоб якась партія як партія фінансувала шльох, крім своїх власних починків, — тек найважливіше, яка партія в світі фінансує шльох інше, крім своїх починків? Тож, якщо в списку жертвodawців нема однієї чи другої ОУН, чи УРДП, чи СВУ, СГД чи ще якоїсь партії, це зовсім не означає, що члени тієї партії не давали або не дають грошей на дану шльох, що не має нічого спільного з партійною діяльністю. То й добре, що партії як партії на ті речі не дають, бо інакше була б боротьба за партійну гегемонію в тій чи іншій установі, що живе з пожертв і з партіями нічого спільного не має.

Партії на еміграції не борються за участь чи гегемонію в уряді, бо ні держави, ні уряду ми не маємо. Але вони борються за поширення своїх політичних ідеологій серед емігрантів та кожна партія по-своєму хоче допомогти Україні в її біді. А хто з нас „у розумі поїв“, щоб безпаліжно сказати, які саме та допомога мусить виглядати та всю еміграцію „зобов'язати“ якраз так діяти, як кожний із нас вважає за слушне? Кожному з нас хотілося б допомогти Україні поставити саме на такі рейки, як кожний із нас думає, що так корисніше. А де й коли й отако поневоленого народу або його емігрантської маси були ті погляди однакові?

Д-р Б. Цимбаліст робить наголос на молоді, малюючи її безпартійною чи понапартійною чи взагалі позапартійною. Чи так воно справді? Не зовсім. Кажучи це, маю на увазі не тільки впливи українських партій, а й американських, канадських і інших. А хіба серед тієї американської й іншої молоді нема впливів партій — від найконсервативніших до найбільш лівих, аж до комуністичних включно? Навіть якщо та молоді не снить про владу чи уряд, вона в шоденному поступованні виявляє дуже часто впливи тієї чи іншої партії. Партії — наші чи й інші — борються не тільки за владу, а й просто за душу людини, щоб змінити світ. І всі вони думають і вірять, що вони за (Закінчення на ст. 61)

Софія Науменко

СПОГАДИ ПЛЮЩА

(4)

„У нас проходив процес проти багатьох робітників київської електривні, які розкидали летючки проти русифікації.“ (202) Провокації: Іван Світличний — „провокатор“, бо виїшов з тюрми перед судом, Дзюба — тому, що не ув'язнений, а „Х“ хвалив Петлюру.“ (204) „З великим задоволенням ми доповіли про два самопалення в Києві: 5 грудня 1968 р. по Хрещатику бігла людина в вогні з окликом: „Хай живе вільна Україна!“ У самвидавці сказано, що це був Василь Макуха, кол. політ'язень, а 10 лютого 1969, Микола Бориславський, теж політ'язень, хотів згинуть у вогні перед київським університетом. КГБ врятувало від вогню й ув'язнило за „протисовєтську пропаганду“. Макуха і Бериславський боролися в рядах УПА проти німців і москалів... Григоренко розказав про методи КГБ супроти нього: він „жид і робився „українцем“ перед виходом до компартії.“ (208) „22 травня, як звичайно, молоді зібралася під статуєю Шевченка. Студенти говорили про протипартійські репресії, співали пісні.“ (214) „Я завіз до Харкова Дзюбину брошуру „Інтернаціоналізм чи русифікація“... Харків настільки зрусифікований, що українську мову чути тільки на базарі... мислячи бачать у колоспнику „неграмотного хама“, а коли хто інший заговорить, то кричать: „спекулянт, бандерієць, фашист“... Харків став для мене символом найгіршого: погана архітектура, типово соцреалістична, місто шовіністичне, сіре, без обличчя... надуте.“ (216).

„Чеченці висадили динамітом статую Ермолова, „пацифікатора Кавказу“... Це викликало велику радість серед націоналістів, зокрема ж серед українців. Татарів взяли Дзюбину брошуру, а нам дали їхній „біюлетен“.“ (217) 17 червня 1969 р. КГБ ув'язнило поета Івана Скуля-

СТАНОВИЩЕ І ПЛЯНИ ПУН

ІНТЕРВ'Ю З Д-РОМ ДЕНИСОМ КИТКОВСЬКИМ, ГОЛОВОЮ ПРОВІДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ВІД РЕДАКЦІЇ: Представники „Нового Шляху“ з Торонто та „Українського Слова“ з Паризи віддали Голову Проводу Українських Націоналістів, д-ра Дениса Китковського, і поставили йому ряд питань з метою поінформувати членство Організації Українських Націоналістів та Ідеологічно-Сорівнісних Націоналістичних Організацій, український політичний світ та загальне українське громадянство про плани і майбутню працю ОУН під керівництвом нового Голови ПУН, який перебрав головуство, згідно з Устроєм ОУН, після смерті с. п. Олега Штудя-Ждановича. Інтерв'ю передруковуємо в шльохі з „Нового Шляху“. Торонто, 11-го лютого 1978.

Цей процес „зміни партії“ і „відмоделювання“ був постійно політичною ОУН. Тому і в Проводі ОУН засідають старші друзі з молодими. Старші друзі дають молодим свій досвід і беруть від молодих їх революційний запал.

ПУН докладає великих зусиль, щоб продовжувати старі і тісні зв'язки з Братніми Організаціями ІСНО, які працюють за власними статутами в країнах свого поселення, визнають Провід Українських Націоналістів за свій найвищий морально-політичний провід. Братні організації ІСНО є незвичайно важливим чинником моральної й матеріальної підтримки праці ПУН, а одностайно вони є виразниками політичної думки УНРу серед організованого нашого громадянства на чужині.

Поповнення новими молодими кадрами Братніх Організацій зі системи ІСНО є не тільки турботою Проводу цих організацій, але турботою і Проводу Українських Націоналістів. Адже все наше життя на чужині і допоміжна ролія української еміграції України — залежатиме від збереження якнайбільшого числа молодих кадрів на службі українській справі.

Проблема молоді — це не найважливіша проблема, не тільки в нас, але в усьому світі. Тут, на еміграції, проблема молоді, а в тому й поповнення кадрів, тим тяжча й поважніша, що ця молоді виростає в чужому оточенні, живиться чужою культурою і Україна стає для неї, в певній мірі, тільки абстракцією. Дека частина цієї молоді втрачає власну мову, затрачує свою національну індивідуальність і не має досить гордості, щоб плекати своє „коріння“ соками української душі.

Але ми віримо, що певна апатія нашої молоді до політичного життя, а часом і шукання „нових шляхів“ до незнаного їм самим ідеалу, є переходною явищем і, скоріше ніж пізніше, наша молоді включиться в процес боротьби українського народу за відновлення його державної суверенності. Клич крови був і завжди буде сильнішим від усіх переходних шукань „нових ідеалів“ і нових шляхів.

ЗАПИТ: Згідно з Устроєм ОУН Черговий ВЗУН має відбутися 1978 чи на початку 1979 року. Як

(Продовження буде)

Д-р Олександр Конач

СТЕПАН ДРОПАН І ЙОГО ДРУКАРНЯ

В останніх десятиліттях нашого століття наука розширює горизонти не тільки в невідоме майбутнє, але розкриває також заслони минулого. Нові наглядні докази, добути з курганів, промовляють мовою фактів про праісторію України. Ноні відомості, добути з архівів, спростовують фальшиві, часто накинени нам погляди про культурний процес нашого народу. Потверджують правильні здогади і логічні міркування. Справді бо, як то можливо, щоб у Львові, місті багатому, місті на перехресті впливів Сходу і Заходу Європи, місті найбільшого народу на його етнографічних землях. Але, в сучасному політичному світі, який любиться в „глобальній“ теорії, гасло творення національних держав не є дуже популярним. Гасло, або принцип „самовизначення“ народів лишається тільки гаслом без змісту. Бо, наприклад, хоч конституція СССР визнає за Україною право на вихід із „союзу совєтських республік“, а міжнародне право признає її, хоч дуже куду, міжнародно індивідуальність (т.з. українська РСР нпр., є членом Об'єднання Націй і деяких інших міжнародних інституцій), то той же світ трактує Україну, як нероздільну частину Росії (так, Росія), і толерує переслідування і карання українських „дисидентів“ за „злочин“ їх конституційного права на агітацію за право України на вихід України із „совєтського союзу“.

Тож, перед ОУН стоїть і далі основне завдання: боротьба української нації за право бути собою. В цій боротьбі ми стоїмо знов в обличчя різних теорій політичних сурогатів і навіть ілюзій. В той час, як наша старша генерація, тут і там, живе старими цінностями, то деяка наша молоді шукає нових цінностей, забуває дуже часто, що старі цінності є незмінні. Змінюються тільки шляхи до їх досягнення. Ми всі шукаємо нових шляхів, але цупко тримаємося старих правд, старих цінностей. В цьому „шуканні“ витворилася поважна прірва між „молодими“ і „старими“. Тому одним із основних завдань недалекого ВЗУН буде якраз проблема „вартостей“ з одного боку, і „шляхів“ до їх досягнення з другого боку.

Якщо ходити про нашу молоді на еміграції, то деяка частина з неї не може дати собі ради з різними „марксистськими“ — „ортодоксальним марксизмом“, „марксизмом-ленінізмом“, „марксизмом з людським обличчям“, „марксизмом Дубчека“ і т.д. — а інші вважають, що гасло „права людини“ дає відповідь на українську проблему.

В цій боротьбі ми стоїмо знов в обличчя різних теорій політичних сурогатів і навіть ілюзій. В той час, як наша старша генерація, тут і там, живе старими цінностями, то деяка наша молоді шукає нових цінностей, забуває дуже часто, що старі цінності є незмінні. Змінюються тільки шляхи до їх досягнення. Ми всі шукаємо нових шляхів, але цупко тримаємося старих правд, старих цінностей. В цьому „шуканні“ витворилася поважна прірва між „молодими“ і „старими“. Тому одним із основних завдань недалекого ВЗУН буде якраз проблема „вартостей“ з одного боку, і „шляхів“ до їх досягнення з другого боку.

Якщо ходити про нашу молоді на еміграції, то деяка частина з неї не може дати собі ради з різними „марксистськими“ — „ортодоксальним марксизмом“, „марксизмом-ленінізмом“, „марксизмом з людським обличчям“, „марксизмом Дубчека“ і т.д. — а інші вважають, що гасло „права людини“ дає відповідь на українську проблему.

Хто ж був цей фундатор Степан Дропан? У цій назвичайно цікавій праці Ореста Машока зазначається, що про Степана Дропана дійшли до нас — у львівських документах з ХУ ст. — тільки скупи відомості. С. Дра-

1) Проф. д-р Константин Біда, Українські видання в XVI ст. Богословів, вид. Українське богословське наукове товариство, Рим 1976, ст. 117-133.2) Український календар, вид. Українське суспільно-культурне товариство в Польщі, Варшава, 1971, ст. 341.3) Там же ст. 344.4) Календар ст. 344.

ськими, а ненависть дійде до маскар“ (226) На процесі кримських татар, узбецька сторожа виявила симпатію до татар і ненависть до москалів.“ (227)

„Від 1968 р. поширилася в нас книжка А. Кюстіна „Росія Миколи Г“... За моєю новою подорожжю до Москви я ближче стикнувся з московським націоналізмом... що туди до Катерини II... Для них Сахаров і Буковський — фальшиві москалі“ (231).

„Ще у Львові, у Чорноволі, я кинувся читати твори з історії й політики. Довідався, що УПА боролася проти німців і москалів... до „совєтських визволителів“ 1939 р. населення Західної України поставили вороже... українську компартію задушили енкаведисти, як і польську, змушувачи їх у шпівонажі... Лікаючи зі Львова, НКВД засадувало політ'язнів... Німці відкрили тюрми з трупами... Один західний поет описав це у своїй поемі, але не назву його імені бо може ця поема в його акті обвинувачення... подібна трагедія з московського масакрою політ'язнів відбулася в Умані — про це розказували мені свідки у психушці пізніше... Моя дружина розказувала, що москалі в Харкові кидали гранати у тюрми при наближенні німців...“ (232) Сталін мріяв виселити українців у Сибір“ (233).

„Львівські патріоти питали мене про „демократію“ з Москви, щодо їхньої постави до національного питання... Виявилось, що наші патріоти не довіряли москвичам „демократам“. Мої розмови цитували мені приклади їхнього шовінізму... висловив Бєліського про Шевченка та п'яцькі виборки Аксіонова у Київському музеї... На моє зауваження щодо Аксіонова, що це була провокація, західні українці відповіли: „Вони завжди однакові“ (і не знати, чи сам Плющ, чи його перекладачі, вставили в дужках: „так само українці і жиди“ — С.Н.) 234.

Слідують цікаві роздуми Плюща про українську пісню і „фемінізацію“ (обабіжіння) України й її культури. (Чи слухав — можна сперечатися, але цікаво! — С.Н.) (234-235) „Мороз радив мені прочитати історію боротьби білорусів українських революціонерів, які у 20-х рр. підтримували совєтів і яких згодом ГПУ винищило (235) „Марко висловлювався позитивно про запорозьку „демократію“ (136).

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ
ПАРЛАМЕНТАРНОГО ЗАСІДАННЯ
ГОЛОВНОГО УРЯДУ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року
на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(15)

11. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ТА ЇХ СХВАЛЕННЯ

Продовження

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА НОСИПА ЛИСОГОРА

Д-р Богдан Футей підніс справу бюсту о. Грушки, який був поставлений тимчасово. Ми дуже добре зробили, що його забрали і сховали. Часи змінилися і ми боялися, що його хтось може забрати. Ми ще не рішили, що з тим бюстом зробити, але вважалося, що може ми повинні поставити його на „Союзниті“, є добра і треба буде нам над тим подумати і в скорому часі вирішити.

Головний радник д-р Богдан Футей: Я тільки ще хочу додати, Пане Предсіднику, що той бюст зараз знаходиться в гаражі і компанія, в гаражі якої цей бюст переховується, тримає там свої тягарові авта, бульдозери і т. п., боїться, щоби часом його не ушкодити.

Головний передсiдник Йосип Лисогiр: Дуже добра заввага. Як я тому кiлька рокiв дзвонив до власника гаражу, то вiн казав менi, що нiякої загрози нема, але така загроза може бути.

Пан Шмагала порушив справу 102-го Відділу УНС в Клівленді, який цього року святкує 75-ліття. Ми це собі занотуємо і Екзекутива на це зверне увагу.

Пані Гарас говорила, що Союз повинен уділювати позики для студентів, які по закінченні студій повинні Союзові ці позики повернути. Справді є така: Всі банки, які давали позики студентам, жалують, що вони це робили, бо там виходять неприємні справи. Ми, покищо, через те, що наші студенти не мали жадного клопоту такі позики дістати, цією справою не цікавилися, бо не хотіли собі накликатися клопотів.

Д-р Скальчук, як реферував справи контролі і особисто, як контролер, скритикувавши, як поставив досить гостро і підкреслив, що Екзекутива мала замало засідань і в рекордах не було рекордовано засідань і рішень Екзекутиви. Можливо, що це є слухна критика, якби хтось з членів Екзекутиви нарікав, що це не є в порядку. Але, поки що, я не знаю, чи хтось з Екзекутиви критикує, чи почувася себе знову урядовцем, який виконує всі ці функції, що статут вимагає, і що все є в порядку. Якщо б такі завваги, чи закиди були серед Екзекутивного Комітету, то критика д-ра Скальчука була би на місці. Але, як нічого нема і все є в порядку і кожний член Екзекутиви є задоволений, що правда йде на користь і йде так, як вони думають, на користь їх департаментів, то я не думаю і не вважаю, що це є причиною на критику. Може бути, що ми не маємо засідання, але як все є виконане так, як має бути, то справа є в порядку. Наша практика є така, що ми маємо засідання повної Екзекутиви і ця повна Екзекутива затверджує всі справи, які вимагає наш статут і наші закони. Інвестиції, всі наші звіти, всі наші фінансові справи ми протоколуємо, затверджуємо і приймаємо на засіданні повної Екзекутиви. І тому я думаю, що ця частина критики не є на місці.

Пан Дідик говорив про побудову дому для наших сеньйорів і що такі діми повинні бути збудовані в різних містах Америки. Так само друга завага, що всієї групи, церкви, різні організації, навіть спеціальні групи є оформлені на те, щоби такі діми будувати, є слухна. Щоби отримати такі фонди, треба подати прохання до федерального уряду, який ці фонди має у всіх стейтах, чи районах. І якщо є проєкт і організація, яка є за тим проєктом, є солідна, і, якщо є відповідна ситуація і потреба такого дому, то держава по розгляненні такого прохання призначує відповідні фонди. То значить, що ми могли б мати таких домів 50, чи 100, якщо б ми мали відповідні проєкти і організації, що за тими проєктами будуть стояти. В цьому місці я хочу зреферувати, як мається справа з побудовою дому для сеньйорів на „Союзівці“. Ми вже скомпантувалися з одним адвокатом у Філадельфії, який є експертом в цих справах і подібний проєкт виробив у Філадельфії. Він є в курсі справи. Ми плянуємо побудувати на „Союзівці“ дім на 140 помешкань, який коштував би приблизно 4 мільйони 900 тисяч доларів. Разом з цим проєктом, ми подаємо подібний проєкт в імені нашої Округи з Клівленду, щоби збудувати такий дім на Пармі. Запорукою цих проєктів є наш авторитет, наша фінансова база, наш Союз. В мешканцевому департаменті у Вашингтоні таких аплікацій на будову домів для старших віком людей є сотки, або й тисячі. Фонди є і ми мріємо і молимося, щоби отримати гроші бодай на один дім. Ми будемо натискатися на те, щоби наперед на „Союзівці“ збудувати такий дім, бо звідси вийшла ініціатива і ми хотіли б цей проєкт здійснити. На „Союзівці“ такий дім думаємо будувати коло церкви, де ми маємо там около 25 акрів землі. Треба будувати дім на площу під будову вирубати та поробити відповідні дороги. Це близько церкви і найкраще на такий дім надається. Не знаємо ще, чи це буде проєкт високий, такий у Філадельфії на 11 поверхів і на кожному поверсі по чотири апартаменти, чи будемо мати дім на 4, чи 5 поверхів. Во у високому будинку треба мати елевейтор, а це збільшить кошти будови. Але, як ми отримаємо гроші, то ми самі тоді будемо рішати, що ми хочемо. Той наш проєкт, ми думаємо, є на добрій дорозі і якщо б ми до 90 днів, чи 6 місяців стримали вже апробату, то тоді ми працювали б над затвердженням конкретного проєкту. Тоді могли б над тим вже працювати наші архітекти і справа б могла б бути здійснена за 14-15 місяців. Якщо б це нам не вдалося, то тоді ми маємо в плані звернутися до тих людей, які внесли прохання замешкати в тому домі і є тим заінтересовані, чи вони не були б охотні частинище фінансувати цей будинок. І якщо б виказалося, що вони є заінтересовані і хотіли б включитися до такого проєкту на базі „кондомініюм“, значить — вони були б власниками, а не мали б на це відповідної готівки, то Союз, або вони самі, могли би доготоритися з нашими кредитивними про позички, чи дотації. Або й сам Союз міг би такі позички дати. Ми все думали, що комітет сеньйорів, щого очолює пан Курнопас, який про це пише в „Свободі“, фактично сам кинеться до цієї праці і ці всі справи будемо мати в пальцях. Во я маю інші справи і в цьому часі не можу дуже багато часу присвячувати, на стільки, скільки ця справа вимагає. Ми думали, що комітет сеньйорів ті

де в порядку і робота зроблена, то ми не бачимо причин, чи потреби сходитися і мати формальне засідання і писати протоколи та складати до актів. Але, Боже мій, як ви цього вимагаєте, то ми елегантні рекорди можемо вам представити і назвати, що все є в порядку, що ми здійснили, що ми погодилися на те і те і т. п. Але це не дасть жадної користі. Ви говорили про дуплікацію, коли йде мова про фінансові звіти. Так, це правда, бо ми бачимо, що тих самих цифер вживав касир, Контрольна Комісія і до деякої міри я. Я їх вживав до загальної цифри, крім „Союзівки“ і „Свободи“, бо я за ці департаменти відповідаю. Про контроль наших діловодств ротативним способом членами Контрольної Комісії, так як Ви пропонуєте, я можу відповісти, що це залежить від самих членів Контрольної Комісії. Я цю справу залишив би для них, бо вони є більше компетентні сказати, що вони хочуть контролювати, бо вони є фахівцями в цих справах. Бо, знаєте, що вже тепер в забезпеченнях департаментів по різних стейтах говорять, що повинні бути контролером в братських організаціях. Стейт Масачусетс вимагає, щоб контролерами були люди, які мають досвід і розуміються на тім, які весті фінансові книги, отже можуть бути т. зв. „Сі Пі Ей“. Я не знаю, чи вони це вже одобрили, але я знаю, що це було на агенді, була така пропозиція і проти цього була велика опозиція, був великий рух проти цього. Може воно і дійде до того, що контролерами будуть фахівці, але покищо того немає. І тому, що наші контролери контролюють і знають один департамент 1, 2, чи 3 роки, вони стають фахівцями свого діла, а тим самим можуть краще перевести контроль.

Канадська Канцелярія є під контролем директора Канади, то є пана Юзюка. Особа, яка буде очолювати канцелярію, це наш „чиф ейджент“ пан Зорич. Ви зараз отримув 200 дол. місячно за ту роботу, яку він тепер робить. Якщо він перебере канцелярію і буде мати відповідальність за канцелярію, то ми мусимо переглянути цю справу вирішити, скільки ми йому будемо платити і що він додатково буде робити, крім того, що він тепер тримає наші рекорди. Тут була впадала думка, щоб тримати рекорди в куферку під ліжком. На це не дозволив уряд, який вимагав дуплікатів майже того всього, що ми маємо в Головні Канцелярії. Хотів мусити бути, що розуміється на тих справах і зможе державному контролерові, який прийняв на контроль, пояснити, що ми маємо: скільки членів ми маємо в Канаді, які інвестиції ми маємо, які позички і т. п. Це вже є більше скомплікована робота.

Пан Репета говорив про моргеджі і про втрати на цих моргеджах около 250 тисяч доларів. Добре, втрата є актуальна, але пригадайте собі, як ми давали моргеджі, а спеціально в Нью Йорку, то ми так само брали „бонуси“, бо ми передбачували, що така ситуація не є нормальна, не є така дуже солідна. Але наші члени брали позички і я думаю, що Ви були один з тих, що дуже-дуже настоювали на тому, щоб позички давати, бо це допоможе в організуванні нових членів і т. п. Ці „бонуси“, які ми брали за той час, вони були вищі за ті втрати, які ми передбачували. Або іншими словами — ми ці фонди вже мали наперед тому 10, 12 і 14 років, на яких ми скористалися 61/2, 7, 8 і 9 відсотків і фактично, якщо то списати в один і другий рік, то ми маємо навіть надвищку, а не втрату. Ви є фінансист і Ви цю справу повинні дуже добре знати.

Головний радник Свен Репета: Якщо ми всі ці моргеджі списаємо, то ми будемо мати надвищку?

Головний, передсідний Носіс Лисогр: Навіть моргеджі в цій околиці в Нью Йорку є загрози, тому не можна говорити про втрату на тих всіх реальностях. Але ми може повинні були передбачити Ваш запит і мати для Вас всі дані. Я думаю, що наші „бонуси“, які ми забрали тому 10-12 років перевищали тих 256 тисяч доларів втрати, яка є передбачена. Про інші моргеджі, то ми думаємо, що це була добра інвестиція і що вони будуть сплачені. Це правда, що в Нью Йорку ця справа є шайгівською, але ми також мали втрати і в Чикаго, де втратили будинок. На стаках ми також мали втрати. Але я вам хочу пригадати і це є в наших протоколах, як то колись дискутувалося, що повинна бути нова фінансова політика і т. п. І як я не помігався, то пан Репета був один з тих, що заважало агітував, що то є нові часи, стаки йдуть вгору, є можливість заробити і пан Пуцило навіть в тому часі мав „компютер лист“, мав аналіз і говорив, що ми можемо тут зробити. І ми зробили, ми купили стаки, які були добрі три роки, а потім пішли „дальшину“. Я одобрив цю інвестицію і я відповідаю за те, що я зробив. Ще можу вам сказати, що „Ванкінг Траст Компані“ мав шість 20 відсотків в таких інвестиціях, і „Ченс Манігетт Банк“ був загрози, значить, ми всі пішли задалеко і потерпіли на цьому.

Пан Репета в дискусії подав суттєво, яка на мою думку є дуже небезпечна, а саме: щоб ми зробили те саме, що зробили лютерани в Канаді. Пані і Панове! В лютеранів одна організація має шість 150 тисяч членів, друга около 700 тисяч і вони відіслали около 35 тисяч членів в Канаді. Це дуже мале число, то щось так, як би ми, наприклад, відіслали один наш Відділ в Пенсильванію з кількома членами. Я не думаю, що Народний Союз повинен думати про те, щоб відлучати Канаду від нашого Союзу. Це не було б добре для нашої громади, для нашої справи. Якщо б ми до цього докладали великі гроші, то може й я був би за тим, але покищо такої загрози нема.

Про Нью Джерзі Стейт Парк я можу сказати так: цей парк матиме около 800 акрів землі, буде тягнути 2 мільйон доларів і коштуватиме приблизно 16 мільйонів доларів. Я є членом в цій комісії, яку покладав губернатор стейту, і ця комісія має виготовити плани та інші деталі. Але найголовніше те, що цей парк буде всього 6.5 мільйонів від нашої будівлі. Близько нього будуть побудовані нові бізнесові будинки, нові мешканієві дома, а це в свою чергу піднесе вартість нашого будинку. І тому наша участь в працях цієї комісії є дуже важливою.

Пан Куропас сказав, що пан Драган відкинув свій звіт під пресію. Я не розумію Валогово вислову, Пане Куропас. Я думаю, що Ви розумієте, з ким Ви маєте до діла. Тут ніхто не піддається під пресію. Я думаю, що й пан Куропас не піддається під пресію. І Ви знаєте, що й також не піддався під жадною пресією. Те саме із іншими членами Екзекутиви. І я думаю, що пан Драган, ветеран, не піддається. Я не розумію, як то Ви думаєте, Пане Куропас, з якими людьми Ви маєте до діла. Щоб хтось змінив думку під пресією? Я не розумію, знаєте, ми репрезентуємо величезну організацію з 4 мільйонами доларів, а тут один член, почесний член, каже „можливо ви то зробили під пресією“. Я не розумію такого способу думання. Ніхто мене не змусить зробити те, що я не хочу робити. І я думаю, що й пан Драган не зробив це проти своєї волі. Як він хотів змінити думку, то він мав право це зробити. І я не думаю, що Ви повинні квестіонувати його мотиви. Він змінив думку, він змінив, він сказав. Він прийняв судію і персонально заявив: „я свій звіт відтягну“. То все, що я хочу. Я не хочу більше посягати від нього і я думаю, що Ви також. Ми повинні себе трактувати з певним респектом.

Пан Швагала питає, що ми робимо з резервою і коли зможемо конвенції комісії. Щодо першого питання,

то я можу сказати, що з резерву ми річно доплачуємо 230 тисяч доларів до „Свободи“, маючи резерву ми можемо давати вищі дивиденди, що і робимо. Члени платять лише 7.90 дол. річно за газету, а це також завдяки нашій резерві. Щодо Конвенції і комісії, то все це є регульоване нашим статутом. Ми повинні визначити лише три комісії: статуту, просьб та конвенційну, яка має зайнятися підготовкою Конвенції, бенкетом і т. п. Остання буде покликана введати Округи Піттсбург, де буде відбуватися Конвенція. Інші будуть покликані в свій час. Решту комісії вибирає Конвенція.

Пан Іванців говорив про друкарню та придбання фондів для „Свободи“ у формі збільшення оголошень від наших і чужих організацій та підприємств. Відносно першого, то я хочу сказати, що маємо нові машини, але ми їх не використовуємо ще так ефективно, як того ми хотіли б. Ми видаємо газету багато шкороше, як перед тим і маємо нині більше часу та можемо зробити більше робіт. Щодо оголошень, то це інша справа. Ми видаємо звичайно газету на 6 і 8 сторінок і маємо багато висток з нашого життя. Ми могли б дістати більше оголошень, але тоді залишилось би мало місця на віткі і статті, а ми повинні вдержати між ними відповідну пропорцію.

Головна касирка Ульяна Дячук: Тому, що це вже є 5-та година і ми повинні кінчати цю сесію, я пропоную зробити 10-хвилинну перерву, а відтак продовжувати наради до 7-ої години. Голосами 17 за, 2 проти і 1 здержався прийнято пропозицію.

(10-хвилинна перерва)

Управитель „Союзівки“ Володимир Квас: До мене було кілька запитів і я хочу на них відповісти. Д-р Богдан Футей говорив, що обслуга в „снєк барі“ є незадовільна. Так, це є правда, але проблема є того роду, що нам звичайно є тяжко дістати фахових людей. До обслуги „снєк барі“ ми маємо молодих, нефахових людей. Переважно її обслуговують молоді хлопці і дівчата. Цього року я розв'язав цю проблему так, що припав довістав пана Богдана, який мав свій власний „бізнес“ і він буде менеджером бару і „снєк барі“. Я вірю, що в цьому році буде кращий порядок. Це, до певної міри, відтяжить мене і я зможу присвятити більше часу іншим справам.

Головний радник д-р Богдан Футей: Я до тої справи. Я в останніх двох роках це завважив, а спеціально на День Праці, коли є багато людей, та коли приходять діти і хочуть собі щось купити. І був випадок, що мої діти чекали 45 хвилин і не могли дочекатися обслуги. Але в тому самому часі приходили товариші тих, що в цьому „снєк барі“ обслуговують, і їх без жадних перешкод обслуговували, а діти і люди старші віком далі чекали.

Управитель Союзівки Володимир Квас: Я вже про це говорив. Як я буду мати людину, яка буде за це відповідати, то напевно обслуга буде багато краща. А друга справа, про яку я вам хочу сказати, це те, що ми за один день торгуємо 1,500 доларів. А скільки то треба праці вложити, щоб ту суму осягнути, як ми там продаємо товари по 50-80 центів.

Пан Дорошенко питає, чи ми будемо мати досить обслуги, як будемо мати більше кімнат. Я мушу сказати, що не будемо мати. Тому прошу вважати на одну річ. Ми зараз маємо 14 будинків, великі площі, багато доріг і т. д. Ви бачите самі, що ми за цей тиждень зробили. Я маю працівників, але це люди нефахові. Я кожного року мушу починати з новими, нефаховими людьми робити роботу, бо ми не маємо грошей на те, щоб тримати фахових людей і в кухні, і в барі, і на інших позиціях цілий рік, хоч вони є дуже потрібні, бо Союзівка є зайнята майже цілий рік. Тому, я думаю, якщо ми будемо мати більше кімнат, то треба буде мати менеджера, заступника і взагалі більше людей до праці, бо я сам не дам собі ради.

Пані Гарас говорила, що є нарікання на те, що члени не можуть дістати кімнат, та що їх не приймають, як повинні прийняти. Річ ясна, що є нарікання. Пані і Панове! Чи то є можливо, щоб на таку велику оселю, на якій відбуваються різні імпрези, є стільки різних свят, щодня прохачування і т. д. було все перфектно. Я тільки можу сказати, що за останніх 23 роки, як я тут працюю, ми не спізналися ні на хвилину із сніданками, чи обідами. Ми стараємося зробити все, що є можливо. Є нарікання, як каже пані Гарас, що люди не можуть дістати кімнат. Це також правда. Нема жадної проблеми в тому, якщо хтось замовить кімнату кілька тижнів, чи шкороше, наперед. Але, якщо хтось хоче приїхати тільки на кінець тижня і то в часі сезону, то, ясна справа, є проблеми і труднощі, бо все є зайняте. Для мене немає різниці, я не ділю наших членів на ліпших і гірших. Для мене всі члени однакові і я роблю все можливе, що в моїй силі, щоб всіх обслужити. Щодо виказок для наших членів — це є велика проблема і технічно її тяжко перевести, а що найголовніше — перевірити. Навіть якщо на цій виказці буде зника, то хто з тих дітей, що стоять на брамі і продають квитки, буде перевіряти. Це не один, чи десять членів і нечленів приходять, це не раз тисячі людей приїжджає на Союзівку, то хто є в силі їх перевірити. Якщо хтось зголоситься до праці, чи замовляє кімнату, то я пишу до Союзу і питаю, чи ці люди є членами. Але люди є людьми. Як подасте, що є членом, то не подасте в якому Відділі він є членом, а це знову створює певні труднощі. Минулої суботи відбувалося тут весілля, кімнати були зайняті і я не мав навіть досить місця на спання для голів Округу, які мали свої наради. Ви це повинні розуміти, бо ви є урядовці і одну річ якось можна перемучитися, а на другий рік, як будуть ваші наради, то на цей кінець тижня я буду мати „Союзівку“ вільною.

Я хочу подякувати тут на місці пані Ульяні, бо вона в дійсності знає свій бізнес, дуже точно переверіє і дуже часто, як нам є потрібно хвилевої позички, то пані Ульяна йде нам з поміччю.

Щодо будови нового будинку, то я хочу сказати... Панове, як ви будете думати про будинок, то подумайте також про мотель УНСоюзу на „Союзівці“.

Головна радник д-р Анна Чопик: Пане Квас. Але я не дістала відповіді на моє питання: що сталося з бюстом нашого Патріярха?

Управитель „Союзівки“ Володимир Квас: Бюст Патріярха є захований. Ми хочемо його поставити в бібліотеці. На другий тиждень ми це зробимо, як тільки прийде стелар, бо в бібліотеці треба приготувати місце.

ВІДПОВІДІ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА Д-РА ІВАНА ФЛІСА

Тут квестіоновано оцей частий прихід на перший квартал 1977 року в сумі 54,690 доларів. Було говорено, що то за частий прихід буде, як ми віднімаємо від нього відсотки, які нам Корпорація винна. Справа є того роду: ви можете з'ясувати на касовій базі, або на базі належних нам приходів і розходів. Якщо з'ясувати на касовій базі, то цифра, яку я вам подав за перший квартал є правдива. А на базі належних нам приходів і розходів (ексклуз бейсис), то ми би відняли від того відсотки за

наші вкладки. Тоді я вам так само скажу, ми ми і не додали до того яких 90 тисяч доларів чиншу за наші приміщення в цій будівлі. Як би ми взяли на базі належних приходів і розходів, то тоді до тих 54,690 доларів ми би додали ще 103 тисячі доларів: за розміти і т. д., то тоді ми мали б 157 тисяч чистого приходу. До цього додали б 90 тисяч за наші приміщення і ми мали б 247 тисяч приходу. Якщо б ми від цієї суми відняли 8 відсотків за наш вклад, а це буде приблизно 180 тисяч, то тоді ми ще краще вийшли б, бо на базі належних нам приходів і розходів наш чистий прихід був би около 67 тисяч доларів, а не 54. Коли ми хочемо числити на базі належних нам приходів і розходів, то тоді ми мусимо подати всі факти, які торкаються цієї справи. Отже, 54,690 цього чистого приходу за перший квартал ц. р. на касовій базі є правдивий.

Для вашої інформації, Пані і Панове, справа Бронксу не так виглядала колись, як вона виглядає тепер. Я полудневий Бронкс знав від 1947 року і від того часу до 1963, чи 65 року ця околища була дуже гарна. Там мешкали багаті люди, а недалеко на Гренд Конкорд мешкали мільйонери. І в цій околищі багато наших людей покупували дома. В цей час не було багато наших молодих адвокатів і багато з тих людей, які купували дома, мене брали за свого адвоката, бо я виві по-українськи і міг їм розказати та поінформувати про це, що вони підписують. Деякі з них брали моргеджі в УНСоюзі і я можу сказати, що як би я в той час був членом Екзекутиви, то голосував би за тим, щоб ці моргеджі дати, бо околища в той час була дуже солідна. Пан Куропас питає і забув, що якраз в той час, коли ці моргеджі були призначені, він був членом Екзекутиви і кожний один моргедж мусів бути апробований цілою Екзекутивою. Так, що він апробував їх, а не хто інший.

Так само тут було говорено, що пан Драган відкинув свій звіт під пресією. Пані і Панове! Ніякої пресії не було. І Лисогр і Драган не роздумали, що вони кажуть. Вони мають свої різні погляди, але вони — один і другий — ніколи не квестіонували „Інтегріті“, чи як там скажете, дурних. Вони мають аргументи і вони далі їх будуть мати, але обоє працюють для організації і обоє бажають тільки добра тій організації. І тому прийшло до цієї згоди і я думаю, що в скорому часі, за допомогою цієї комісії, яку ви вибрали, ця справа буде рішена. Ніякої пресії ніде не було і я думаю, що ні один, ні другий жадний пресії не піддається. Бо як один, так і другий люблять „гут файт“, але також вони знають, що значить добро організації.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

Я буду старатися спішити, але якщо було б щось в порядку, то, прошу дуже, я дам додаткові пояснення. Про виконані, чи невиконані резолюції, я в своєму звіті все такі загдав. Я тим спеціально не хвалився, але ми виконали такі резолюції:

Підвищили призначення апплікацій без лікаря з 30 на 35 років на 10 тисяч доларів забезпечення. Почали перевіряти через спеціальну перевірку установу апплікації не на 5 тисяч, а від 10 тисяч вгору. До опублікованого складу Головного Уряду додали почесних членів. Ви дістали списки і якраз відібрали на столі маєте. А не виконали, чи повні не виконали такій речей, про які я дуже докладно в звіті написав. Протокол написали ми трохи спізнено і нові класи забезпечення це не вийшли в життя, хоча ми їх маємо вже затвердженими. І тут відповіді на запитання пана д-ра Богдана Футей і інженера Анастасія Дорошенко. Чому не введено нових планів забезпечення — сказав д-р Футей; коли дістанемо апробату, чи випустимо нові плани забезпечення — говорив інж. Дорошенко.

Коли мова про ці класи, то, ясна справа, вони вже є всі затверджені і так у звіті подано. А ми не випустили їх в світ тільки тому, що праця над виготовленням інформаційних матеріалів не є такою легкою і ми хотіли б направду вдарити наш ринок збуту, так, щоб заімпонувати членам, а з другої сторони — дуже добре поінформувати наших секретарів і організаторів, що то за форма. І хоча там службовик Організаційного Відділу пробував і написав певні пояснення до всіх трьох планів, ми зійшлися і пораділися, що ми відкладемо випуск класу, бо ми ще не маємо добрих інформаційних і пропагандних матеріалів. Ми все це таки думаємо про професійну людину з комерційно-безпеченевого світу, яка б нам це зробила. Ми так рішили недавно на Екзекутиві. Бо пан передсідний колись думав, що зробимо це до 1-го липня, а вже тоді йому радив, щоб від 1-го вересня. Ми ще побачимо, коли ми будемо готові. Ми стараємося зробити це якнайшкороше.

Окрушні Комітети в статисти. Про це говорив пан д-р Футей. Очевидно, що тільки Конвенція це може зробити. Ми мали два проєкти параграфів, які мали бути введені до статуту. В обидвох випадках на обох попередніх Конвенціях їх відкинули і я думаю, що за вашого поміччю і тих всіх, які хочуть, щоб Округи були в статуті може їх введемо на наступній Конвенції. Це все залежить від нас усіх і від голосів на Конвенції.

Пані Текля Мороз казала, що „члени, які мають 80 років життя, мають безплатне продовження забезпечення на 4 роки“. Це випадок, який Ви вчитали в „рейт-буку“. Я його тут при собі не маю, але я вам скажу напам'ять. Коли член вступає до Союзу в 65 році життя, то в нього мало резерва і тим самим мало грошей залишилося на грамоті, щоб за коштів цієї резерви він мав довгий час безплатне продовження забезпечення. Але, чому журитися? В нас члени, які досягають вже 79 років життя, мають дивиденди, які є повним зворотом вкладок за цілий рік. Значить, там нема інтересу членові відходити на безплатне продовження. Коли він заплатити повну річну вкладку, він дістане П повинний зворот дивидендо, а тому, що заплатити вкладку, це й має право на допомогу.

Пан Андрій Джула, наш головний радник, запитував про суспільних членів, які вони мають права, докладно, та чи вони мають право брати участь в круглому турнірі. Здається, що між ними є спір — між ним, а паном Іванчуком, почесним членом, — чи вони мають право, чи ні. Участь в круглому турнірі мають право брати всі члени Союзу і, очевидно, суспільні члени, які платять вкладки, мають такі самі права. Вони навіть мають право голосувати і бути вибраними в Союзі. Суспільними членами можуть стати члени, які мають виплатити грамоти класи Р-20 і Р-65, які мають 65, або більше років, або які через недугу не можуть поновно забезпечитися, але є власниками повної виплати грамоти.

Пан д-р Падох, наш почесний член Головного Уряду, звернув увагу, що він не дістав відповідей на деякі листи. Я, як головний секретар, тепершній, можу сказати, що на ці листи, які були спрямовані до мене, радше на цей лист, який був спрямований до мене, він дістав відповідь. На цей лист, який відноситься до Культурної Комісії і йому не міг дати відповіді, тільки Культурна Комісія. Я поробив копії і передав членам Культурної Комісії, яка має свого голову і свого секретаря. Це була мова про газету частину Енциклопедії Українознавства. Якщо б це були які листи, то я дуже радо провіряв би справу.

Було тут запитання, чи навіть заклика, щоб ми якнайшкороше номінували нову статуту комісію. Головний передсідний почав відповідати, а я подав вам точніші інформації. Номінований членом статуту комісії може бути тільки делегат. Конвенцію ми проголосуємо, згідно із останніми статуту, першого робочого дня січня, то буде, мабуть, 2-го січня. Вибір делегатів має відбутися, продовж 60 днів, значить до 3-го березня, якщо я не помилюся. Відділи мають обов'язок зголосити вибраних делегатів 10 днів після вибору. Значить до 13-го березня нам будуть надіслати зголошення. А, знаючи нашу українську точність, це часом протягнеться до 15-го березня. Тоді ми маємо час від 15-го березня виготовити списки, перевірити, чи вони є повноправними членами і інші дані, так, що ми, правдоподібно, списки делегатів можемо мати при кінці березня (24-25 березня) і після того рахунку ми могли б мати засідання Екзекутиви якнайшкороше в перших днях квітня і тоді номінувати статуту комісію.

Ще коротке вяснення відносно виказок для членів Союзу. Про це ми вже мали розмови, дискусії і пропозиції, і воно натрапляє на труднощі. Бо видати виказку, значить — доповнювати, щоб ця виказку відібрали під них, які є суспендовані, чи виберуть готівку, чи перестануть бути членами. Отже, це вимагає великої адміністрації. Ми перевіримо для Управи „Союзівки“ списки всіх гостей, які приїжджають на „Союзівку“, не на відідини, але на вікенд, чи на тиждень. І на тих списках ми зазначимо, чи є членом, чин і, і на цій підставі „Союзівка“ дає їм знижку 10 відсотків від оплати за побут на „Союзівці“.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО КАСИРА УЛЯНИ ДЯЧУК

Перший запит був від пана д-ра Футей в справі стипендій. Він запитався, чи всі стипендії за останніх три роки були виплачені. Тепер ми, Пане Докторе, виплачуємо тільки до університетів і з наших засідань проголосували звіти стипендійної комісії. Ми повідомляємо Округи і секретарів Відділів про надання стипендій, а також стипендістів з проханням, щоб вони подали нам школи і адреси, куди скеровувати ці стипендії. І тільки тоді, як ми дістанемо ці повідомлення, куди вислати, ми вислаємо. І якщо Ви заважили в моїм звіті, ми за останніх 3 роки виплатили 44,355 доларів на стипендії. Коли взяти до уваги, що ми за 3 роки могли дати менше-більше 45 тисяч, то не виплачених стипендій залишилося не цілих 645 доларів. Я не можу Вам сказати докладно, кому ми не виплатили, бо собі не пригадую, але я знаю, що був один випадок, де стипендістка нас повідомила, що вона не потребує грошей, бо вона має повну оплату, включно з помешканням. Деякі стипендії не були виплачені в минулому році, але були в цьому році, що є можливо кілька невинувачених, але не тому, що ми здержали їх з якоїсь причини.

Було питання, що ми не використовуємо українських адвокатів. Про це мені зовсім невідомо. Навпаки, як я маю якусь справу з моргеджами, чи якусь іншу справу, то я все шукаю за українськими адвокатами, де б вони не були. Є місцевості, де українських адвокатів нема, то тоді приходиться брати адвоката місцевого, неукраїнця. Але в усіх більших українських скупченнях, як в Нью Йорку, Філадельфії, в Клівленді, Чикаго, чи Детройті, ми звертаємося виключно до українських адвокатів.

Пані Мороз просила подати, коли будуть виплачені дивиденди. Минулого тижня я повідомляв „банку“, що їх вже починають друкувати і цього тижня „думайте“ зайняти. В перших тижнях будемо їх вислати, так що ваші Відділи повинні їх дістати десь в третьому тижні червня. Перші за числами Відділи будуть діставати вже в другому тижні червня. Ви також питалися, яка є платія працівників в Канаді. В моєму звіті є подано, що ми заплатили працівникові, і про це вже говорив пан передсідний, що пан Зорич дістає 200 дол. місячно плюс такі самі бенєфіти, які мають інші працівники — тобто забезпечення від хвороби і оплата пенсійного фонду. Загальні кошти і видатки, бачите, канадський звіт складається з двох частин. Це є звіт видатків, зроблений канадською валютою, бо всі наші гроші, виплачені в Канаді ми інвестуємо в канадських банках, а також видатки, які є в зв'язку з Канадою, є виплачувані канадськими гріпми. Ми маємо два konta в Канаді, з яких ми виплачуємо. Щоб дати Вам повний образ тих видатків, то я зроблю відповідно до кількості членів в Канаді витяг, скільки би канадські видатки були більше, якщо б ви виконували в Канаді всі ці праці, що є зроблені в Америці. І тому в цій рубриці, де є платні, забезпечення, податки і т. п. було подано 65 тисяч дол.

Інж. Кальба, дитав, чому ми моргеджі відписуємо в Нью Йорку, чому в одному місті. Ці проблеми великих міст є всоди, вони менше-більше зводяться до одного знаменника. Упадок міст, біле населення переїжджає на провінції, місто залишається біди люди. Але в Нью Йорку та проблема є багато більшою, бо це більше місто, більше міст і будинків. В Чикаго, де біди зайняли дільниці, не є такі великі дома. В Нью Йорку ми маєте будинки 16-20-родинні. І тому наші втрати є більші, як, скажімо, були би в інших містах. Наприклад, в Детройті ми давали позички виключно на одnorodніні і двородніні дома, бо наші люди такі дома там купували. В Нью Йорку мало коли в тому часі люди могли собі дозволити на одню, чи двородніні дім. Вони купували такі дома, щоб їм могли сплачувати позички і вони могли жити в них. Тому ми давали їм такі великі позички. Але ситуація змінилася. Почали в тих домах замешкувати біди люди. І хоч наші люди боялися, але вони не хотіли зі стравити тих домів продавати. Вони жили там далі, але мусіли, як мешканці, приймати всіх. Пізніше приходило до того, що й наші люди втікали із своїх домів, а лише час-до-часу приходили до них, щоб мати нагляд. І дійшло до того, що мешканці нищили дома, втікали і не платили чиншів, то власники домів не могли сплачувати і перестали платити нам позички. Ми мусіли ці дома перебрати, в колі ми їх перебрали, то по якомуся часі самі побачили, що ми не можемо з ними нічого зробити, бо скільки б ми своїх грошей вкладали в ці будинки, ми ніколи їх назад не дістанемо. Це була пропаша справа. І замість того, щоб перебрати ці дома на власність, ми списували позички і все.

Про обєднані бонди. Ви мусите знати, що в 50-тих роках на бондах платилось 2, 27/8, 3 і 3 1/2 відсотка. І тому наш касир пан Свобода в тому часі тільки такі бонди купував, бо тільки такі він міг купувати. Тепер ми кажемо — продавайте низько відсоткові бонди. Якщо ви хотіли продати 50-тишні бонди на 3 відсотки тепер, то ми мусіли би половину тих грошей втратити, бо ніхто не хоче, маючи можливість інвестувати гроші на 8 і пів відсотка, брати три відсотки. Отже, як ми їх мусіли, то мусимо понести втрати. Ми не можемо їх міняти за таку ціну, як є в наших книжках. Але, що ми робимо. Ми стараємося їх продати в такому часі і в такій кількості, щоб ми могли ту втрату до кінця дорозіня покрити нашими більшими відсотками нових бондів. І тому ми часом дуже багато витрачаємо часу, щоб знайти таку відповідну нагоду, яка би для нас підходила. Конти Канадської Канцелярії: чини коштує 200 доларів місячно,

телефон буде коштувати приблизно 35-40 дол. місяць. Це буде, природно, якесь відношення до членів канцелярії. І річ яка, як буде працювати, то треба буде йому щось платити. Досі ми не знаємо всіх коштів, тому ми не можемо зараз про це говорити.

Пан Репета поставив мені деякі запитання, на які відповіді я не можу зараз дати відповіді і їх виконати. Він хоче мати детальні відомості про гіпотетичні позички, кому вони були давані, в якій ціні, хто їх одержував, хто продавав, хто займався справами і т. д. Я постараюся завтра рано подзвонити до канцелярії і попросити, щоб мені такий звіт виготовили і передали телефоном, чи коли буде бажано, щоб мені принесли. Про бюджет Корпорації буде говорити фінансова комісія. Далі пан Репета сказав, що в пасивних повинні бути зазначені відсотки, як відсотки. То все залежить, хто і як з'ясує. Я там вам подала готівковий прибуток і витрати.

Про найближчі відсотки: В тому часі, як панове задавали нам питання і в часі дискусії, я старалася зробити таку коротку і надзвичайну аналіз наших фондів: і дійшла до висновку, що 30 відсотків наших фондів це приносять нам від двох і три чверти до чотирьох відсотків. Це є фонди, які були закуплені в 50-тих роках, як згадувала, бо така була в тому часі відсоткова стопа.

Пані д-р Чопик згадувала про Стипендіальну Комісію і списки стипендіатів для секретарів. Ми постараємося, якщо на це нам час дозволить, повідомити секретарів, що така і така алікація вплинула від їх члена. І, якщо секретар дасть нам рекомендації, то я не бачу причини до нього звертатися, як він сам їх рекомендує. Ви кажете, що в наших банках на кінець року на чековому рахунок було 402 тис. доларів. Я думаю, що попереднього року був такий самий рахунок. Але Ви мусите знати, що всі наші прибутки і впливи від Відділів є з кімнат місяця, в останніх кількох днях, і ми мусимо їх депонувати і тримати на чекових рахунках кілька днів, а опісля ми їх інвестуємо, або розкладаємо по банках. Але Ви мусите також знати, що до кінця наступного місяця ми знову не будемо мати більших впливів і ми мусимо тримати на тих рахунках принаймні 150-180 тисяч доларів, щоб ми могли впровадити трьох тисяч наступного місяця виплатувати посмертні виплати, грошові звороти, виникливі грамоти та інші виплати. Табеля фондів. Ми щороку про це не з'ясуємо. Ми вам подіємо повний звіт на Конвенцію. Річ яка, той звіт є дуже великий, на десять великих карток, де в ньому є записано приблизно 70 різних фондів. "Гамільтон інвестмент": Нам є важко сказати, чи ми дістанемо назад всі гроші, що ми вклали. Ми не думаємо їх продавати і ми сподіємося, що вони підуть вгору, але я сумніваюся, чи ми дістанемо назад всі гроші, які були інвестовані.

Пан Куропась говорив про моргеджі в Бронксі. Я тоді не була членом Екзекутиву, але, як сказав нам заступник головного редактора д-р Філіс, пан Куропась був тоді членом Екзекутиву, то він більше знає, як їх уділювали і т. п. Канадські книжки. Канадський уряд тепер є дуже вибагливий у провадженні книжок, так що ми мусимо вислати до Канади дуже точні звіти всіх наших прибутків і витрат. В Канаді ми маємо копії всіх наших гіпотетичних документів, всіх наших торгових документів, всі книги всіх канадських інвестицій, копії депозитів, банківських звітностей та інші і наш канадський агент мусить на вимогу контролю докладно бути обзавідомлений, що і як є проваджене.

Я хочу зазначити пана Дідука, що вкладки до СКВУ були заплановані, як від Союзу в Канаді, так і в Америці. Там є міжособисті і хочуть доказувати, що ми не платимо вкладок, але це неправда. Ми кожного року ухвалюємо по тисячі доларів і кожного року тисячу доларів виплачуємо. Тих тисячу доларів ми виплачуємо в такий спосіб: 750 дол. через УККА до СКВУ, а 250 дол. через КУК до СКВУ. Так, що УНСОЮЗ і в Америці і в Канаді є членом СКВУ. Всі минулорічні дотати були виплачені, пані Дідука. Якщо Ви поглянете на список, а також в звіті пана Івана Винника, як члена Контрольної Комісії, який переглядав всі книжки мого звіту, то на сторінці 11-й є все подане.

Пан Тарас Шмагала питає про нашу резерву. Я знаю про це Вам ходило. Ви хотіли звернути увагу, що може хтось подумати, що вона є за велика. Але тепер, коли ми таку велику суму інвестували в наш будинок, то ця резерва нам дуже придалася і все ж таки ми працювали в рамках, що їх вимагав закон.

Пан Іванців питає, чи ми помагали комітетам, які боронять людських прав. Так, ми це робимо. І якщо Ви переглянете мій звіт, то побачите, що минулого року ми виплатили 4,200 дол. на акцію в Монреалі в часі Олімпійських Ігор (ми заплатили за виготовлення різних брошур, за вступ на імпрезу і т. п.), а також іншими способами допомагали тим, що борються за людські права в Україні. Ви також згадали, щоб брати більше оголошень від наших і американських організацій, щоб допомогти нашій газеті фінансово. Бачите, з тим є велика проблема. Ми провадимо "Свободу", як офіційний орган допомоги і братсько-забезпеченої організації. "Свобода" не є нашим головним підприємством. Якщо б ми мали багато оголошень, то ми мусили б за це платити податки. Але лише тому, що це підприємство є дефіцитне і тому, що ми могли доказати, що оголошення в "Свободі" є виключно від наших членів, чи від організацій, в яких є наші члени, чи від союзних організацій, ми таке оподаткування оминули. Тому я не думаю, що нам виплачується таке робити.

Пан доктор Скальчук мав всі дані про нашу імпрезу в Шамоки. Я йому дала всі рахунки і всі звітності. Але тому, що від цього часу вже минув рік, а точно всіх справ собі не пригадаю. Я думаю, що ми втратили приблизно три і пів до чотирьох тисяч доларів. Але дуже докладно відповісти на це вам я тепер не можу.

Якщо ж щось оминула, або пропустила, то, прошу, питайте це раз, а я постараюся відповісти.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО ОРГАНІЗАТОРА СТЕПАНА ГАВРИША

В своєму звіті я говорив, що я знаю, що до мене буде найбільше питань. Прощу панства, мене пані Душинки титулує доктором, минулого року мене доктором окресили після нашого бенкету, а тепер д-р Футей в своєму звіті титулує мене організаційним віцепрезидентом. І д-р Футей перший почав питаннями в справі резолюцій, а інж. Дорошенко питає те саме, як виконаю резолюції, пан Ан-дрій Джула казав, що всі критикують, але ніхто не каже, як то поправити. Інж. Кальба каже, що це є недолік, що нема організацій, а д-р Падох каже, що нам грозить катастрофа і мусять наступити радикальні зміни. Пані Чопик каже, що тяжко працюють і треба трохи похвалити, щоб було легше. Інж. Куропась каже, що Гавриш пише в своєму звіті на першій сторінці і дає висвітлення, чому не виконали тієї квоти, тобто не придбано 4.500 членів, а також зараховує до причин святкування ювілейних наших свят — 200-річчя і 100-річчя. Також каже пан Куропась, що треба карати, треба накладати санкції, але рекомендує найперше провирити причину невьякнення тих резолюцій. Пан м-р Геррик, голова Контрольної Комісії, каже, що як читав всі протоколи, а він читав їх дуже точно, він

ніде не знайшов в протоколі, щоб я згадував за асистента. Також він каже, що я на 10-й сторінці свого звіту з'ясував за лотерейне забезпечення, а там було подано лише 130, отже менше, як мільйонами роками. Було тут говорено також, що маємо заботити інертних Відділів, ну й безперечно про те, що не була виконана наша квота, що замість 4.500 було зорганізовано лише 3.000 членів.

Я зачу від того, що ми не виконали квоти. Пані і панове. Переді мною є фінансовий звіт парохії в Джерсі Сіті, де згадував переді мною, що стейт Нью Джерсі згубив деяко членів. І ця парохія в Джерсі Сіті, до якої належить і пан Сохан і пан редактор Драган, нараховує 287 родин. І в минулому році в цій парохії було 10 весіль, 15 хрестин і 33 похорони, отже було на 18 осіб менше народжених, як похованих. Це вже дає нам світло, чому ми, пані і панове, не можемо виконати нашої квоти, а головним збільшити наше членство молоді. Отже, ми говоримо, що в нашому Союзі ми втрачаємо молоді. Ми всі присутні, що живемо в наших громадах і бачимо, що в наших церквах, де колись було 30-40 дітей до першого св. Причастя, зараз є 10, 15. Знова — це є та невдача, що ми не маємо наробку.

Тепер перейду до того, чому ми не виконали резолюцій, чому я не виконав своїх резолюцій, які були схвалені минулого року. В резолюції було сказано, що треба прийняти найперше двох організаторів на Америку і одного на Канаду, асистента головного організатора і збільшити постійних організаторів до 12. Прощу панства, пан інж. Куропась сказав сьогодні в своєму слові, що до Канади не поїде ні Лисогір, ні Сохан, ні Гавриш, щоб в Монреалі, чи у Вінніпегу шукати за організаціями. Це повинні зробити місцеві члени. Я, пані і панове, до вас, головних урядовців, писав в минулому році три рази і я просив вас всіх, на милість Божу, допомогти знайти постійних і обласних організаторів. На жаль я від вас не одержав ніколи відповіді. Одна пані Текля Мороз мене листом повідомила, що в Монреалі є пан Склярський, якого ми знаємо, бо він в нас працював постійним організатором вже давніше, якому вже 70 років і є на пенсії. Він довідався, що можна заробити, як каже пан м-р Геррик копіюючи десь в Союзі, написав листа і зажадав річну плату 15 тисяч доларів. Я відписав пані Мороз і спитав її, що вона думає, чи вона з тим згідна. Пані Мороз відповіла мені, що вона не рекомендувала б платити йому 15 тисяч доларів, на що я їй відписав, що ми дуже радо його приймемо тільки на постійного організатора. Я маю з собою прізвища 26 людей, з якими я говорив, відвідував їх в різних місцевостях, намовляв і що з цього? Кожний, з яким я говорив, зараз питається, яка то є робота. Я йому кажу, що його обов'язком є іздати, організувати членів, прийняти п'ять членів на місяць, за що дістане за плату. Ми постійному організаторові платимо 12 і пів долара за кожну тисячу забезпечення і 12 доларів на його поїздки, на його витрати, тоді, коли наші секретарі мають по 12 і пів доларів за одну тисячу. Отже, якщо б хтось з тих постійних організаторів хотів заробити собі гроші, то міг би це зробити. Я також написав до наших секретарів, Татарського, Кітчанка, які що робити знають і можуть і робити. На жаль, вони і всі інші відповіді мені, що вони не є зацікавлені, що вони є секретарями і їм це не випадає. Ми недавно говорили з молодим чоловіком, паном Татоміром з Філадельфії. Дуже гарна людина, може дехто з вас знає його із спорту. Він є без праці і був і нас в канцелярії. Ми йому запропонуємо працю постійного організатора. Він взяв наш "рейсбук", всю літературу, а по короткому часі відповів панові президентові, застелів листом, що він в цьому не є зацікавлений. До канцелярії прийшов був один пан, який живе коло "Союзів", де має свій мотель, і хотів бути постійним організатором. Я з ним просидів пів дня, поїв з ним на обід і від цього часу минуло три місяці і від нього нема. За обласними організаціями ми також шукали, оголошували в "Свободі", я їздив і говорив з приятелями, знайомими. З ким я лише не говорив і таких нахвильців не знайшов. Якщо ви мені скажете, що хтось до нас прийшов, а ми його не прийняли, тоді ви можете казати, що я є винний. Але коли пошукете і не знаходите, то що ви маєте робити. Чому я ніколи не порушував справи асистента і чому нема нічого про це записано в протоколі? Не записано тому, що ніхто не зголосився і я нікого не знайшов. Я переговорював з деякими людьми, ми шукаємо когось молодшого, щоб міг зайняти наші місця, щоб навчився, щоб знав одну і другу мову, бо в нашій праці, я вважаю, треба знати одну і другу мову дуже добре. На жаль, ми такого не знайшли.

Даліше — пан Куропась каже, що я згадував ювілейні святкування і сказав, що ми на цьому потерпіли. Пан інженер Кальба сказав у своєму звіті, що, святкуючи наші ювілеї, 60 відсотків наших урядовців були заангажовані в тій праці. І тому ми потерпіли. Ми на тому потерпіли, пані і панове, але ми зробили величезну роботу, бо це була величезна пропаганда для нас українців. А я це згадував тому, що ми були б напевно придбали ще 500, чи більше членів. Я знаю, що в Нью Йорку на різних нарадах Ньюйоркської Округи навіть д-р Філіс, заступник головного редактора, сам підкреслює і погодився з тим, що ми могли мати більше членів, якщо б були, включно з головою Округи паном Хоманчуком, не заангажовані майже ціле літо в цій діяльності.

Резолюція в справі продовження радіопередач була виконана.

Резолюція в справі "Трибуни УНСОЮЗУ". "Трибуна УНСОЮЗУ", безперечно не була в нас такою, якою вона колись була за д-ра Падоху. Тоді, пані і панове, як Ви візьмете старі "Трибуни", то побачите, що до неї писали всі наші урядовці. Я до вас звертався і просив, нашіпати. Я просив сенатора — з'яка, щоб видав канадську "Трибуну". Але відповіді від вас я не одержав жодної. І тому "Трибуна" була такою, як була, як ви її бачили. Я був у терені і мусю працювати в контакті з секретарями, як нема обласних організаторів. Я не маю часу сидіти і писати статті. Я пишу раз на місяць до звіту, даю лише підсумки, як ми закінчили місяць — добре, чи зле. Це я мушу писати, а до "Трибуни" я пишу мало, бо я на це не маю часу. Я писав до пана Куропася і писав виразно, що я не думаю, що "Трибуна" дасть нам 500 членів, як ми будемо писати статті такі, які не будуть корисні. Тому я так Вам відповів.

Пані і панове. Я на вступі зазначив, що великою проблемою для нас є брак обласних організаторів. Якщо б ми їх мали, ми мали б кращі успіхи. В 1976 році працював в нас обласним організатором пан Дейчаківський з Клівленда. Але мусів відійти по трьох місяцях, бо мав свої приватні справи і це не є таємниця — хотів закінчити свою працю з 65-м роком, щоб отримати пенсію, там де він працював. І почав знову в нас працювати з днем 1-го січня 1977 року. І ми є свідками, що ці Округи, які ми їм опікується, зробили великий поступ. А зробили тому, бо там не було нікого від того часу, як відійшов пан Репета. Там нікого не було і тепер там нагромадилося, безперечно, багато перспектив і можна їх організувати. Бачимо, який великий успіх має Клівлендська Округа, від якої ми колись одержували по 5-6 алікації, а зараз маємо по 25-30.

Справа малах Відділів. Я маю список 19 Відділів, які мають по 2, 3, 4, 7 і 9 членів, а 35 Відділів, які мають від 12 до 25 членів. І ці Відділи в нас є найбільше інертні. Отже, якщо Головний Уряд має бажання тих 19 Відділів розв'язати, то вже тоді, безперечно, буде менше контактів, нам буде менше праці в канцелярії. Це є та справа, яку я

хотів порушити. Даліше я хочу сказати, що мій відповіді не всі одякові. Якщо ходити про запит пана м-ра Геррика, що ми казали, чому нема зацікавлення в лотерейному забезпеченні, то я вважаю, що це є справа секретарів. Ми давали нагоду і, якщо секретарі не є зацікавлені придбати тих членів, щоб після цього мати ключ до дверей, то що я можу зробити. Я рекомендую давати такі лотерейні забезпечення на різні нагоди: на хрестини, уродини і т. п. А може секретарі їх не хочуть, тому бо ми у першому році нічого не платимо, а платимо в наступному році по 5 доларів за таку грамоту, якщо батьки заплатять вкладки за дитину. Я вважаю, що я висловив всі мої відповіді. Дякую.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Пані і панове. Я постараюся дати відповіді на всі запитання. Перший, що говорив, то був д-р Футей, який сказав, що "сонце сходить і заходить між Нью Йорком, а Філадельфією" в "Свободі" і вістки звідси йдуть скорше, як з інших місцевостей, які заведуться. Справа є така. Вістка є і тоді, як вона є вісткою. Так її називають — новинки. І, як ми її швидко дістаємо, а найшвидше дістаємо телефоном з Нью Йорку, ми зараз її друкуємо. Зрештою, ви самі знаєте, що навіть як з Філадельфії як нам подіє телеграму, то ми так само часом її не відрукуємо. Справа спінених дописів, які 6 місяців чекали, закін були надруковані. Ні! Допис прийшов 6 місяців пізніше, як відбулася імпреза. Один був надрукований, а з Клівленду не був надрукований. З того маленького різниці, що той допис, що був пізніше надрукований, він 6 місяців чекав, щоб його надрукувати, а Ваш допис 6 місяців так само почекав тому, що ми перевантажені дописами в такий мірі, що не можемо використати.

Інженер Дорошенко. Справа статті д-ра Лисейка, яку рівночасно заторкнув пан інж. Куропась. То є справа статті про Владимира, отже, надання Владимиру почесного звання українця року, яке відбулося 22-го січня. 28-го січня була вістка редактора Панасюка, якщо не помиляюся, надрукована з фотографією про те, що відбулося. Шойно 27-го березня прийшла стаття від д-ра Лисейка, але вже допис з біографією. І був натиск, той емоційний натиск: телефонували і до Екзекутиву і до мене. Вуз без сумніву натиск, щоб це друкувати. Але за цією пресією я починав підозрювати, що це є. Аж шойно пан інженер мені вніс. Я питаюсь його тільки одне, Пане інженере, як Ви думаєте? Чи Ви думаєте, як я ту вістку надрукую, то це буде в інтересі Союзу? Чи воно є в нашому інтересі надрукувати? Як інженер тільки сказав, що в інтересі УНСОЮЗУ, я її на другий день надрукував там, де було місце. Але весь натиск, який був, нічого не поміг би, щоб світ валився. Пані і панове! Якщо б ми в редакції пішли під натиск, то ми б і газети робили надрукувати протягом одного місяця. Ніщо не допоможе. Тільки правдива вістка. Ми самі рішимо, чи вістка надається, або не надається до друку. Але як вона є в інтересі громади, то ми тоді, очевидно, надрукуємо. Ми вістку цю надрукували. Тому, що вістка, сама по собі, була вже другий раз, вона вже повторювала про те, що було. І тільки хотів переверити тому, що вона вже не надавалася до друку, бо в іншій спосіб б був би її надрукував. І я пана інженера, як сенатора, питаю тоді, чи це є в інтересі Народного Союзу і нашому, щоб я це надрукував.

Головний радний з Ютики пан Запаранюк спитався, чи це правда, що в друкарні працюють чужинці. Якщо ви переглянули "Свободу", в нас постійно є оголошення: "шукаємо таких, шукаємо таких". Факт є, що в нас працюють чужинці. Вона приїхала недавно із Львова, перфектно володіє українською мовою. Отже вона є українка мовою, але є один югослав, хорват, це є наш метрампажник і він є членом Союзу. Він спеціаліст у своїй діяльності. Не було випадку, щоб хтось з українців зголосився, а ми прийняли чужинця, а не українця. Попросту прийняли тому, що нам потрібні кваліфіковані люди.

Головний радний пан Репета питається, скільки було затрунених людей в редакції 5 років тому, а скільки є сьогодні? 5 літ тому було 6, а тепер є 4. Скільки було в друкарні 5 років тому, а скільки сьогодні? 5 років тому було 18, а тепер є 13.

Почесний член Головного Уряду інж. Степан Куропась: Ви мені не відповіли, чому Ви змінили свій звіт. Головний редактор Антон Драган: А я відповів вже разом з тим. Я сказав, пане інженере, що там, між іншим, Ви згадали, що редактори зробили кривду. Я би виразно сказав, що можливо трошки редакторів кривду зробили. Але, якщо Ви думаєте, що редактор колінебуд в своїм житті, правду сказавши, вносив будь-які рішення під якимсьбудь натиском, то ні. Я мав натиск так, пане інженере, але я рішень своїх під таким натиском не робив. Якщо я роблю якенебуд рішення, гарантую Вам, можу під присягою Вам гарантувати, що роблю виключно згідно з моїм сумлінням, під кутом добра справи, добра організації, а ніколи під будь-яким іншим натиском. То я можу заявити, що цілком жадного впливу на рішення не мав — жодний натиск.

Пан Тарас Шмагала був розчарований тим, нашим, так сказати б, "коверджем" Вашингтонської імпрези — нашої акції в Вашингтоні в обороні людських прав. Насамперед друкуємо, коли маємо звідки. Якщо б то було з кінцем тижня, то, очевидно, ми могли б краще те, як скажу, покрити. Тому, що то було в середу, тоді як домігся "Український Тижневик", мусів один редактор закінчити, і не могли оба їхати. Поїхав Ігор Дябога і тому, що він розуміється на фотографії, фотографував і ми не використали. Ми, очевидно, маємо інші матеріали, це маємо резолюції і дещо, і ми будемо даліше їх використовувати.

В "Свободі" була вістка про цю акцію зараз на другий день, а в "Українському Тижневику" пішли повні дві сторінки на це. Ми зробили тоді все те, що могли, та помістили про цю акцію багато матеріалу, головним чином зникло. Можливо, що пан Тарас думає, що це перед імпрезою у Вашингтоні ми повинні були написати більше про неї. Але, як я собі пригадую, то навіть в повенділок перед зустріччю було ще повідомлення про це на першій сторінці у "Свободі" в окремій "басці", щоб звернути на цю імпрезу увагу читачів. Можливо, що можна було і в даному випадку зробити більше, але з тим, що ми мали, я думаю, що ми зробили все, що можна було зробити.

Голова Контрольної Комісії м-р Іван Геррик: Я хотів а першу чергу подякувати головному радному пані Тарасу за такі гарні татуні, що вона мені дала, — що я голова Контрольної Комісії, голова Округи і секретар, який на 31-й Голі Округ сказав такі слова: "мусимо бути вдяковими з того, щоб можемо задержати той стан". А я ще додав, що може пані Тарас не чула, що "ми повинні даліше бачити, щоб була надвідика". Але на тих зборах був присутній головний організатор і наші головний президент, і ми там повинні були про це говорити, що є зле, а не задовольняється тим, що ми придбали 10 чи 20 алікацій, а втраємо 10, чи 40 членів. Ніхто з дискусіантів не говорив, в чому причина, що ми втрачаємо членів. А про це треба було говорити, а не про те, скільки в нас церков, скільки ми маємо товариств і т. п. Пані Тарас сказала, що дехто був дуже невдоволений тим, що я сказав. Правда, що два присутні члени з "міста любові" — Філадельфія, пан Тар-

навський і пан Данківський були невдоволені і говорили якраз до мене, що я не маю успіху, бо я зорганізував тільки два члени. Я вам хочу показати, тут є та таблиця, яку наш головний організатор надав, і там показаво, що пан Тарнавський зорганізував 17 членів, пан Данківський 15 членів і я 15 членів. Значить, великої різниці між нами не було. Натомість інші, такі, як пан м-р Геррик, пан Діак з Канади, пан Хоманчук з Нью Йорку, говорили, що добре я сказав і що ми повинні про це говорити, а не про інші справи. Але це опінія других. Я, однак, вважаю, що найбільшою причиною упадку є інфляція і пан Гавриш у цьому має рацію. Я бачу це на підставі фактів свого Відділу, де маса людей згромадила свої поліси. Пан Гавриш так само сказав, що він дає за дармо грамоти і люди не беруть. Чому якраз Ви тоді пана Гавриша за це не чіпали. Пан доктор Падох ще даліше пішов, бо він сказав, що нам грозить катастрофа. І всі дискусіанти висловлювалися про це, що Союз паде. І до цієї ми не маємо на це рецепти. Ви думаєте, що обласні організатори поправляють ситуацію, а я думаю, що ми повинні це довгий час опиратися на секретарів. І в зв'язку з підвищенням ціни, про яку вже говорив наш перер'єр міністрів, коли йтати королеву, і з підвищення поштових оплат, ми повинні бодяи на пів відсотка піднести винагороду для секретарів.

Пан Кальба питає мене відносно звіту, щоб не подавати про те, до яких організацій я належу, де я працюю. Пане Кальба! Я якраз хотів так розуміти, коли ці, що перераховували цими нарадами сказали, що я маю говорити про свій звіт особистий, а пізніше мене попросили і я говорив про той звіт, що я робив в Контрольній Комісії.

Пан Футей говорив про захід Канади. Я хочу сказати, що на захід Канади їздили такі панове: Зорич, Дірок, пан сенатор Юзик, пан Гірник, а я там ніколи не був.

Пан Іванчук говорив про Давид. Він бачив, як я там їхав в авті і махав рукою і було весело і бачи. Я говорю вам, що в Давиді до Союзу ставляться з сентиментом, бо в цій околиці наш о. Нестор перший раз відправив Службу Божу. Туди їздили наші представники: панове Лисогір, б.п. Пудило, Душинки, сенатор Юзик, пан Зорич, пан Дірок, пан Попадівич і я. Навіть говорили в радіо про Союз. Я думаю, що Екзекутив, це тому робила, бо там з'їздилось коло 30 до 40 тисяч людей. Ми маємо там свій напіс, масо великий кіоск. Я не знаю, чи Ви його там бачили. Мусю там свою літературу. З цієї нагоди Союз вислав нас коло три тисячі чисел "Свободи" і "Українського Тижневика", що ми роздамо даром. Ми зробили були навіть такі коверти із зворотною адресою, але, на жаль, ніхто до них нічого не прислав. В останньому часі Екзекутив цю справу передала нашій Окрузі і обмежилася тільки до кіоску. Тому, що там беруть участь усі організації, то, на мою думку, ми теж повинні брати в цьому фестивалі участь. І, якщо я їхав в авті, то на ньому був напіс "Український Народний Союз", бо ми мали такі напіси, яких Ви чомусь не бачили.

Сенатор Юзик, як приїжджає, то він дістає своє авто, на якому є написано сенатор Юзик. Як приїжджає наш президент пан Лисогір, то він дістає авто УНСОЮЗУ. Але на жаль пан президент Лисогір не приїхав і я мав честь у цьому авті сидіти. Але поза цим Союз має своє авто з величезними двома написами "Український Народний Союз" по-українськи і по-англійськи. Я не знаю, але хіба треба бути сліпим, щоб ці великі написи не побачити. Крім того є написи з прізвищами всіх головних урядовців з Канади.

Пані Мороз! Шкода, що нема сенатора Юзика, який міг би Вам відповісти на Ваш запит. Але коли Ви заторкнули справу заходу Канади, що Ви також хотіли б туди поїхати, то я дуже радо хотів би Вас там бачити. Наш головний організатор говорив, що Союз пошукує організаторів, то прошу з ними поговорити, а дуже радо допоможе Вам, щоб Ви поїхали на захід Канади.

Я маю перед собою список членів Головного Уряду і знаю то і на скільки нас забезпечення в Союзі. Деякі з них мають грамоти на 500 дол., а деякі на 1,000 доларів, а забирають великий голос в організаційних справах, в розбудові Союзу і т. п. Тому я хочу свою відповідь закінчити словами: "лікарю викуй себе". Дякую.

Головний касир Ульяна Дячук: Справа формальна. 7-ма година і ми повинні кінчати сесію.

Головний контролер м-р Іван Винник: В мене є питання. Хто це має відповідати?

Заступник головного редактора Марія Душинки: Пан Винник, д-р Гнатюк і д-р Скальчук.

Головний радний д-р Богдан Футей: 7-ма година. Я ще маю одну справу, наприклад: ми ставили питання. Екзекутив і Контрольна Комісія повинні були дати нам відповіді. Але, якщо ми вважаємо, що на наші питання ми не дістали відповіді, то що тоді ми маємо робити? Прощу взяти до уваги, що вчора ми рішили, що сьогодні ми маємо висловити дискусію, навіть, як би ми мали сидіти, як сказав сам президент, до 12-ї години ночі.

Головний касир Ульяна Дячук: Я пропоную, щоб ми завтра рано прийшли і перед засіданням комісії скінчили дискусію і вичерпали всі питання.

Заступник головного редактора д-р Іван Філіс: Я підтримую внесок головного касира пані Ульяні Дячук. Завтра рано о 9-й годині ми будемо продовжувати наші відповіді.

Головний радний д-р Богдан Футей: Моя пропозиція така, щоб ми скінчили дискусію ще сьогодні.

Головний касир Ульяна Дячук: Я повторюю свою пропозицію, щоб ми зараз закінчили наради, а завтра рано о 9-й годині зійшлися точно і продовжували дискусію перед засіданням комісії.

Заступник головного редактора д-р Іван Філіс: Я ще раз підтримую цю пропозицію.

Пропозицію Ульяні Дячук прийнято і наради відложено до наступного дня.

(Продовження буде)

THE USSR vs. DR. MIKHAIL STERN

SOVIET "JUSTICE" vs. HUMAN RIGHTS

The only tape recording of a trial smuggled out of the Soviet Union.

Edited by AUGUST STERN.

Translated from the Russian by MARCO CARYNYUK

267 pages — hard bound

Price \$9.95

Postage and handling one dollar.

New Jersey residents add 5% sales tax.

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

THE UKRAINE, 1917-1921: A STUDY IN REVOLUTION

Edited by JAHN HUNCZAK

with the assistance of T. H. von der HEIDE

Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute 1977

424 pages — hard bound

Price \$15.00

Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

А ПАРТІЇ ТАКИ БУДУТЬ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

зміну на краще, а тим часом і серед молоді великі розходження в деяких кардинальних питаннях побудови й перебудови світу. Сам же факт, що українська молодь не збирається їхати навіть у визволену Україну, ще не доказ того, що та молодь не хоче, не мусить мати ідеологічної засади свого мислення. А від того чи іншого способу мислення залежать навіть такі чисто гуманітарні акції, як оборона наших в'язнів в Україні: можна лише боронити в'язнів і добиватися їхнього звільнення, а можна й працювати в царині поширення цієї акції в Україні, через яку ті в'язні потрапили за ґрати. Що ліпше і потрібніше — чи можемо ми судити непомилково? Чи можемо дати зобов'язуючі висновки? Це й дають окремі партії своїм прихильникам, послідовникам, членам, у тому числі й молоді. Чи це добре чи зле — це інша річ, але так і так буде, скільки б ми не писали дискусійних статей на цю тему.

Мені чудно здається, що д-р Б. Цимбалістич більше мав на увазі нашу партійщину, гризною і всяку „квасню“ в нашому громадському житті, ніж самі партії як партії, коли писав про всі негативні існуючі українських партій. Якщо так, то й питання мусило б бути поставлене інакше:

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ В НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-й поверх
(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 24-го ЛЮТОГО 1978, година 7 вечером
**СВІТОВА МАНДРІВКА ПІСНІ
С. КЛИМОВСЬКОГО —
„ІХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ“**

Доповідь мгра РОМАНА САВИЦЬКОГО з рідкісними звукозаписами, різноманітні пісні в музиці Польщі, Німеччини, Франції, Англії, ЗСА та інших країн.

ПОСТІЙНИЙ ПАТРІАРШИЙ ФОНД

Товариство Свята Софія — Комісія Патріаршого Фонду
подас черговий список жертводавців на Постійний Патріарший Фонд

VIII СПИСОК:

1.577.00 дол. збірка в Бофало, Н. Й.
По 1.000.00 дол. д-р Микола і Володимира Ценко
По 500.00 дол. мгр Володимир і Марія Петришин
По 300.00 В. Ц. Діба
По 200.00 дол. о. Іван Кобат
По 115.00 дол. Іван Капітан з родиною
По 100.00 дол. Кредитова Кооператива „Самопоміч“ в Пассейку, 93-й Відділ СУА ім. Олени Степанів у Гардфорд, Теодор і Марія Віковські, д-р Олег Снід, проф. Ярослав і Стефанія Іванчук, мгр Богдан і Теофіла Артимішин, Ольга і Роман Гасцькі
По 60.00 дол. Марта Рудик
По 50.00 дол. Церковний хорз Лос Анджелес, Любов і Теодор Стельмах, Родина Гладких, Н. Н.
По 25.00 Український Американський Горожанський Клуб в Елмайра Гайц, Оксана і Тарас Козбур, д-р Б. Кузьма, мгр Олександр, Люба і Зорана Луцькі, Степан Кікта, Люба і Маркіан Онуферко
По 20.00 дол. І. Л. Дитюк, д-р М. М. Кознарьскі, С. Волянський
По 10.00 дол. д-р Б. О. Лончина, о. Я. Шуст
По 5.00 дол. А. С. Татомір, М. К. Георгія.
65.00 дол. збірка в пам'ять бл. п. Ореста Вислоцького
464.00 дол. збірка в пам'ять бл. п. М. Стахова (Бріджпорт, Конн.)
225.00 дол. збірка в Елмайра Гайц, Н. Й.
230.00 дол. збірка в пам'ять бл. п. Олександра Сушкова
235.00 дол. збірка в пам'ять бл. п. Ярослава Кобрина (Честер, Па.)
1.209.00 дол. збірка в Честер, Па.
300.00 дол. збірка в Ютика, Н. Й. — ОДВУ
1.006.00 дол. збірка в Нью Бронсвік, Н. Дж.
1.528.45 дол. збірка в Гемпстед, Н. Й. — Т-во за Патріархальний Устрій УКЦ
2.506.65 дол. відсотки від ощадноствих конт
Загальна сума на Постійний Патріарший Фонд (нерухомий) до дня 31 XI 1977 \$90,626.83
Загальна сума на 31 грудня 1977 \$103,717.47

Комісія Патріаршого Фонду Т-ва Свята Софія висловлює щирі подяку усім ВП. Збірникам і Жертводавцям.
Всі дані на Т-во Свята Софія можна відтати від податку Ч. IRC 23-74380645
Жертви на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірників або вислати на адресу:

St Sophia Religious Association — Patriarchal Fund
7911 Whitewood Road
Elkins Park, Philadelphia, Pa. 19117

шини, що часом зводять нанівець зовсім позапартійну програму, ідею чи акцію. Але цікаво при тому зазначити, що ні одна з наших партій не заперечує факту негативного впливу партійщини в таких справах. Не заперечує і в той же самий час ту партійщину, що вводить. Ось тут то й „собака зарита“: вимагаймо вміння партійні справи підпорядкування загальним. Цього вже час навчитися, живучи в таких країнах як Америка чи Канада. Хоч і тут партійщина вилазить боком при багатьох нагодах, все ж коли справа справді гуманітарного, культурно-освітнього, мистецького, громадсько-господарського характеру, партійщина на задньому плані. У нас трудніше, бо ми все ж таки політична — маудра чи ні, але політична еміграція, отже кожна акція в нас завжди набуває політичного характеру, а там, де політика, там завжди і розходження на ідеологічній базі, тобто партійні розходження, що вилазить „боком“ навіть там, де їх найменше мало б бути.

І хоч я сам особисто бажав би скасування всіх партій та заснування всеукраїнських організацій, мушу для справедливості сказати, що партії та їх лідери не користуються в нас заслуженою ними пошаною, і це теж впливає негативно на всеукраїнські акції. Ось конкретні приклади.

І я, може, дивлюсь на нашу УНРду не через розжів окуляри (старі люди, старі ідеї), але допомогти від нас вона не має ні матеріально, ні морально настільки, щоб могла відповідно діяти. А вона могла б діяти корисно. Або ось ОУН під проводом п. Стецька. Ми нарікаємо, що бандерівці всюди намагаються опанувати українські організації, а як ні відходять від тих чи інших акцій. А чи не ми ж просто якось переслідуюмо того ж Стецька за всі його акції з рамені його організації на міжнародному форумі? За що цьому його? Як шкоду він робить? Як шкоду він робить? І чи не нормальна реакція в тих же бандерівців супроти такого трактування їхнього лідера?

Те саме можна б сказати про мельників, і про гетьманців, і УРДПістів. Ми не можемо посадити всіх їх за одним столом, коли йдеться про вирішення справ, побутованих на ідеологічних засадах. Як ми можемо вимагати від гетьманців припинення до УНРади, коли одні визнають УНР за легальний уряд України, а інші ні? Але ж ті самі гетьманці і всі урядовці бачили б (і мусили б) разом працювати, коли йдеться про акцію визволення якогось українського в'язня, про писання листів до урядів різних країн, про поширення фактів про Україну в чужому світі, про виховання й навчання нашої молоді в українському дусі. І якщо в нас знайдуться люди, що зуміють всі ті акції організувати й повести без афіші якоїсь партії — а це не зовсім легка річ у наших обставинах політичної еміграції, — тоді й партійщина в негативному сенсі не буде. Трудна це річ, але більш можлива, ніж вимагати чи очікувати скасування всіх партій.

На закінчення хай вільно буде мені сказати дещо і з власної практики.
У статті д-ра Цимбалістича були згадані негативного характеру на адресу деяких організацій, що їх він, здається, також партіями називав. І знову, відносячи ідею „самоліквідації“ всіх партій на еміграції, що б я робив без тих партій, коли мені треба

було дати спеціальний курс для американських студентів про дисидентський рух в СРСР, зокрема в Україні, коли б я не мав відповідних матеріалів від АБН, „Смолооскипу“ та УККА? Дві перші організації прийнято вважати за партійні — бандерівська АБН і мельниківський „Смолооскип“. Але вони прислали мені найбільше матеріалу для згаданого курсу, хоч я звертався до всіх через пресу. А я ж безпартійний українець, і мій курс нічого спільного з нашими партіями не мав — це загальноукраїнська справа поширення правди про переслідування українців Москвою. Про успіх і користь того курсу вже було в нашій пресі. Тож як ми можемо ганити бандерівців і мельниківців за їхню корисну працю в царині публікацій так потрібних матеріалів? А я б використав матеріал навіть від найліпших українських організацій, з якими я можу бути „на ножах“ у певних ідеологічних питаннях, але не в питаннях поширення інформації про переслідування української інтелігенції в Україні. І тут я не бачу жадної шкоди в існуванні наших партій.

Натомість, коли треба було організувати акцію збори грошей на одну наукову установу, і влаштувати прийняття презентантові цієї установи і коли на закінченні з цієї нагоди треба було годинами полагоджувати такі справи, як то буде сидіти за головним столом, хто привітає гостей, хто, ба навіть чия жінка має бути ближче до високого гостя — і все це вирішувалося за явними партійними симпатіями й антипатіями, — це вже роз'являє нас партійщина, якої не бажано, мабуть, і самі проводники партій, якщо ті проводники справді українські патріоти.

Уявімо собі, да хвилину, що й справді всі партії враз зникли, чи зникли б напрямні, засади, ідеологічні основи тих людей, що досі стояли за тими партіями? Напевно, що ні. Підуть навіть далі і запитають: чи й добре було б, якби вони зникли? Наша молодіш потрапила б під вплив інших, чужих і не обов'язково кращих з точки зору української раси партій. Що з того, що той чи інший спритний американець виголює промови про університетських кемпусах, підкреслюючи свою безпартійність, а разом із тим пропагуючи, як білими нитками по чорній сорочці, напрямні такі певної партії? А ми боїмося власних партій і тільки на партії валімо всю вину за ті чи інші промахи в нашій діяльності.

А хто винен, що наша преса занепадає, теж партії? А що книжки навіть добрих письменників (і безпартійних) пороком припадають? А що діти до українських шкіл не вписуються? А що церква пусткою світить? Я не знаю ні однієї партії, яка б цього всього бажала для українців на чужині.

Дивним може виглядати для деякого, що безпартійний і понадпартійний так стоїть „за“ українські партії на чужині. Але „проти“ і автомобілів, і телевізії, бо багато нещастя вони приносять. Але чи може сподіватися або бажати їх зникнення? Розумного використання їх, корисного користування ними — так. Бо тільки ця реальна можливість. Не бачу іншої реальної можливості і щодо українських партій на еміграції. Бо що б ми не писали і чого б ми не бажали — партії такі будуть. І то ще довго будуть, якщо не завжди.

Роковини 22 січня в Йонкерсі

Посадник Йонкерсу проголошує День Української Незалежності

Заходами Управи Відділу УККА в Йонкерсі відзначення Великих Роковин — 22 січня — відбулося у неділю, 22-го січня ц. р., попри не дуже сприятливу погоду в попередні дні. Неділя — була сонячним, гарним днем, хоча довкола лежали великі гори снігу. Це не дозволяло на подорожування автими.

Святкування Роковин 22-го січня в Йонкерсі розпочалося співанню Службою Божою в церкві св. Михайла, що в відправі о. монс. Василь Федаш — парох Йонкерсу, при участі церковного хору під дир. д-ра О. Сохана.

О 2-й год. по пол. під ратунгом Йонкерсу зібрався представницький організацій, молоді та громадянство, щоб бути присутніми на короткій програмі, а головне висвітлення синагожового прапора. Шкільна молодь відповідала американській гимні, а згодом всі присутні — „Ще не вмерла!“ В тому часі п. Шкафаровський і Удейчук підносили синагожовий прапор вгору, щоб дорівняти висоті американського прапора, який вже був висунутий вранці. Після вивішення прапора о. монс. Василь Федаш відчитав гарну в англійській мові складену молитву за Україну і український нарід. По молитві посадник Йонкерсу п. Мартінілі відчитав прокламацію і проголосив 22-го січня 1978 р. українським днем в Йонкерсі. Одночасно побажав присутнім дочекатися вільної України, тоді він разом з українцями поїде віддати нашу вільну Батьківщину. Також заявив, що гордиться, українцями Йонкерсу. Коротку інформацію про події 22 січня в англійській мові відчитав Мирослав Футала. Відспіванням „Боже, вислухай благання“ закінчено програму під ратунгом Йонкерсу. З причини неперисутності голови Відділу УККА Михайла Шашкевича

ча — містоголова А. Кулинич подякував посадникові за теплі слова для українців і рівчасно попросив всіх до участі в дальших святкуваннях 22 січня, які відбудуться в Домі СУМА при 301 Палісеїд есеню в 4-й год.

З півгодинним спізненням розпочалася імпреза відзначення 22 січня в Домі СУМА. Першою запланованою точкою був апель українських військових формаций (в більшості УПА), організації СУМА і представників Пласту — всі з прапорами, які на струнко вислухали відчитання Універсалів Української Народної Республіки сумцем і пластуною та американського гимну, що його відповідали дівчата-сумівки.

Головну доповідь мав виголосити Володимир Мазур — предсідник УНП, але спігвої не пустила його з Піттсбургу. Змістовну доповідь, однак, виголосив всім відомий Лев Футала. Гарним і добре підготованим був виступ Сумівської групи дівчат, який підготувала Марія Кішок. Присутні широк оплескували виступ Сумівської молоді. Ще більше, однак, присутні оплескували виступ бандуристів під проводом проф. Романа Левіцького. Іх вигляд, іх однострой зробили враження, а вправлена гра на бандурі і зіспіваність чотирьох бандуристів захопили всіх присутніх на залі. Зокрема молодь вставши з місць оплескувала виступ бандуристів.

Програма була коротка, але змістовна і гарно виконана. Закінчилася відспіванням „Ще не вмерла Україна“.

Н. Н.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Федеральній Кредитовій Кооперативі „САМОПОМІЧ“ в Пассейку, Н. Дж.

відбудуться

в неділю, 26 лютого 1978 р., о год. 4 по пол. в приміщенні Кооперативу.

Дирекція

ВІДДІЛ ОЖ ОЧСУ ТА 2-й ВІДДІЛ ООЧСУ
в НЬО ЙОРКУ

— ЗАПРОШУЮТЬ —

всі своє Членство та Українське Громадянство на

ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ
З ТАНЦЯМИ

яка відбудеться в СУБОТУ, 25 ЛЮТОГО 1978 Р.
о год. 8:00 вечора
у великій залі Українського Визвольного Фронту
при 136 Друга Евеню в НЬО ЙОРКУ

Комітет

Перша філія Українського Літературного Фонду у вільному світі — у Вискансин Деллс.

В часі від 19 до 24 вересня 1977 р. відвідав я прекрасну туристично-відпочинкову оселю українських власників мотелів у Вискансин Делс. Ціллю поїздки було започаткувати ювілейну збірку на український Літературний Фонд ім. І. Франка в Чикаго і заснувати там його філію.

Ця моя прогулянка увінчалася повним успіхом. Свої завдання я вповні виконав завдяки допомозі моїх знайомих і приятелів. Інж. Іван Малюк з дружиною Дарією прийняли мене широко і гостинно в своєму домі на протязі цілого тижня. Погода була холодна та дождлива. Інж. Малюк дав мені всебічну допомогу, посвятивши для мене тиждень дорогого часу і служив весь час своїм автотомом.

Кожного дня до пізнього вечора ми відвідували всіх власників мотелів, які приймали нас радо, широк гостинно. Ніхто з них не відмовив своїй похвалі на Літературний Фонд. На приємних і цікавих розмовах час минав скоро. Там стрінувся я знайомим батьків, що посилали дітей до школи українознавства Учительської Громади, що її очолював понад 10 років. Інших знав я з громадської праці, а ще інших зі спорту зі Львова. Зустрів і своїх колишніх учнів з гімназії і соколив зі „Сокола Батька“ та з сокольських гнізд Підгірщини, що їх я відвідував перед війною.

Під кінець тижня у п'ятницю увечері запросив я усіх жертводавців на скарбину до мотелю П-ва І. Запущляків, де звітують з переведеної збірки і подякував за їхні датки. По короткій і незвичайно діловій дискусії, присутні вибрали з-поміж себе Управу Філії Літературного Фонду ім. І. Франка з чотирьох членів, що її очолює відомий громадський діяч учитель і виховний інж. Іван Малюк; на його заступника обрано Ганну Піганюк, на секретаря Ірину Запущляк, а на скарбника Богдана Фостяка. До Контрольної Комісії ввійшли: Ірина Кузик, Олександра Хіч та Іван Затрелак.

Під час зборів, що ними проводила президія (інж. Малюк, п-ні Г. Піганюк і Б. Фостяк), зроблено пропам'ятну світлину. Дискусія, що її започаткував Ю. Коваль заторкнула виховні, шкільні, громадські і церковні справи. Я старався вичерпно відповісти на всі питання. Наприкінці інж. Малюк доповнив мої відповіді, заохочуючи всіх до дальшої жертвенної підтримки громадської діяльності та до читання „Екрану“, який, за його словами, є цікавий своїм змістом і своїми світлими-ілюстраціями з багаторого українського життя у вільному світі та в поневоленій Батьківщині. Цей журнал повинен бути бажаним гостем у кожній українській хаті — заклав інж. Малюк. При тім приємно тут згадати, що Іван Запущляк склав 55 дол. на пресовий фонд „Екрану“, а Йосиф Запущляк 25 дол. Це вони обидва зробили без жадного „підпису“ з моєї сторони.

Зустріч з власниками мотелів у Вискансину, Деллс, належить до найкращих і найбільш успішних зустрічей, де я знайшов стовідсоткову підтримку і повне розуміння не тільки до ідей і завдань українського Літературного Фонду ім. І. Франка, але й до всіх громадських справ і потреб.

Наші мотелярі зразково репрезентують українську спільноту перед американським народом і етнічними групами не тільки прекрасною і люксово урядженими та зразково веденими підприємствами, але і своєю працьовитістю і солідарністю. Вони можуть бути прикладом до наслідування для багатьох з нас. Деякі їхні концерпії та мешкання є правдивими амбасадами українського народного мистецтва — своїми вишивками, писанками, керамікою та різьбою наче відліками українських музеїв.

Нехай цих кілька слів призначено буде для них заохотою до дальшої жертвенної праці для добра їхніх родин і української спільноти у вільному світі.

Усіх жертв на український Фонд ім. І. Франка зібрано 1.535.00 дол. Подаємо список жертводавців: 200 дол. — Ресорт „Дел В'ю“. По 100 дол. — Олександра Хіч (на попередній конкурс склав 200 дол.), Іван Запущляк, Ірина й Йосиф Запущляки, Ірина й Юрій Кузики, інсп. Іван і Дарія Малюки, Іван Лушак. По 50 дол. — Дмитро Гайдук, Анна і Любомир Кузики, Микола і Софія Тарабани, Романа Кузик, Ганна Піганюк, Юрій Коваль, Франко Якубів, Михайло і Віра Папушкевичі, Микола Яківи, Микола і Віра Петраші, проф. Роман і Надія Андрушко, Володимир і Анна Скібішкі. По 30 дол. — Володимир і Богдан Фостяки, Ірина і Борис Мринчуки та 25 дол. — Ігор Шагай.

Вірю, що всі українські громади у вільному світі організують у себе також філії Українського Літературного Фонду ім. І. Франка, і що кожен українець складе свій щедрий дар на розбудову української літератури, українського друкованого слова, що є запорукою немирності нашої.

Адам Антонович

75-й Відд. Союзу Українок Америки
в Ньюарку, Н. Дж.
владштує

в суботу, 25 лютого, ц. р., о год. 6-й веч.
в залі церкви св. Вознесіння
650 Irvington Avenue, MAPLEWOOD, N.J.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР
МИРИ ГАРМАШ

і

РОМАНА ВАСИЛИШИНА

при співучасті

Членів Театральної Студії Молоді при „Театрі в П'ятницю“ у Філадельфії, під керівництвом ВОЛОДИМИРА ШАХАРОВСЬКОГО, РОКСОЛІНИ ЧОРПІТИ та РОМАНА КІНГІНЬСЬКОГО, піаністки УЛІТИ ОЛЬШАНІВСЬКОЇ (сольо) та ЛІДІЇ РАБЕКІ — аккомпаньмент. Ведуча — ТАЙСА РАБЕК-БОВН.

Пластова Станція і Пластприят в Нью Йорку — влаштують
29-ту З ЧЕРГИ ТРАДИЦІЙНУ

НОВАЦЬКУ КОСТЮМОВУ ЗАБАВУ-КАЗКУ

під назвою „НА ГЕТЬМАНСЬКОМУ ДВОРІ“

Забава відбудеться під проводом пл. сен. С. ГОЙДИШ при допомозі гніздових сестричок і братчиків.

Неділя, 5-го березня 1978-го року, о годині 2-й по полудні.

Залі Школи св. Юра в Нью Йорку, 215 Схід 6-та вулиця.

Буфет у заряді ПАНЬ з Пластприяту. • Виграші та інші несподіванки. • Квитки вступу — \$1.00 для дітей; \$2.50 для старших. • Просимо всіх Українських Дітей великого міста Нью Йорку та околиці прийти на ту забаву-казку.

Іван Франко син Бойківщини

Читаючи збірник Дрогобицького Комітету „Дрогобицьчина Земля Івана Франка“, завважується, що не всі українці належать до українського народу. Суттєве значення для українського народу культурних вартостей його племен. А треба ствердити, що інші народи прив'язують велику вагу до племенних цінностей, якими багата їхня народна культура. Німецькі племена: Саксони,

Віртенберги, Баварці, Пруси та інші — своєю культурою, звичаями, ношею, а навіть говіркою, творять і збагачують культурну скарбницю цілого німецького народу.

Не менший вклад в українську загальну культуру, вклади українські племена волинян, поліщуків, подільців, бойків, гуцулів, лемків, буковинців та інших. Вони своїми регіональними етно-

графічними і культурними цінностями прибрали українську скарбницю — наче жемчугу корону. Не треба закривати чи соромитись свого племенного походження, бо воно не понижує людини, але збагачує її племенними культурними цінностями.

Найбільший галицький поет, письменник і учений Іван Франко неодноразово у своїх писаннях називав себе сином Бойківщини. Навіть свої перші нарисні оповідання Франко писав бойківською говіркою-діалектом. У своїй пізній творчості Франко дуже часто описує Бойківщину і мешканців. Навіть в перлинах письменницької творчості поета, як „Борислав Сміється“, „Захар Беркут“, „Украдене Щастя“ тереном дії є Бойківщина.

Один з наших, відомих проф. Ярослав Рудницький, вголосуючи недавно доповідь на „Дні Івана Франка“ в Сорбонні і говорючи про мовистий Івана Франка, відмітив, що його початкові писання можна назвати ді-

лектично — бойківськими, про це пише Софія Наумович у своїй статті в 260, числі „Свободи“.

Іван Франко не лише був уродженцем Бойківщини і почувався бойком, але теж дуже любив Бойківщину. В 1904 році, як член етнографічної австрійської комісії, Іван Франко з'їздив велику частину Бойківщини, досліджуючи говірку, ношу, звичаї, мистецькі виробні і культуру бойків. Його звіт із цієї експедиції поміщено в „Літописах Бойківщини“ числа 29 і 30 в 1973 і 1974 роках.

Добре було б, якщо б в такому обширному збірнику „Дрогобицьчина Земля Івана Франка“ було принайменше декілька подань про бойківське плем'я, яке заселює Дрогобищину, про його культуру, ношу, звичаї, говірку та інше. Якщо Дрогобицький Комітет не мав відповідних матеріалів, міг звернутись до Головної Управи Т-ва „Бойківщина“, а там напевно одержав би все потрібне.

Мгр Мирон Утриско

Пластова Станиця, Пластпріят і Пластова Фундація в Ньюарку, Н. Дж.

в глибокому жалю повідомляємо Пластування і Громадянство, що дня 20-го лютого 1978 р., відійшов у Вічність, на 83-му році жертвенного життя

бл. п.

Д-р ІЛЛЯ КАРАПІНКА

добродій Пласту, основник і довголітній голова Пластпріяту, член Контрольної Комісії Пластової Фундації та відданий працівник до останньої хвилини свого життя для добра Пластової Молоді.

Опечалений Родині Покійного складає щирі співчуття —

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ,
ПЛАСТПРИЯТ
І ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими, що дня 17-го лютого 1978 року відійшов у Вічність,

бл. п. РОМАНА
ЦІСИК-СВІТЕНКО
з дому БІЛІЧАК

нар. 1906 року в Станіславові, Україна.

ПАРАСТАС — в середу, 22-го лютого 1978 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Нью Йорку.

ПОХОРОН — в четвер, 23-го лютого 1978 р., о год. 9:30 ранку з української католицької церкви св. Юра на цвинтар Gate of Heaven, N.Y.

В глибокому смутку:

МУЖ — АНДРІЙ
СИН — БОГДАН ЦІСИК з дружиною
МАРІЄЮ і дітьми

доньки:

ЛЮБА ПАВЛИК з мужем
МИХАЙЛОМ, зі снімами, снівою
і внучкою
ІВАННА САЧКО з мужем
РОМАНОМ і дітьми
швагер — ЗЕНОН ЦІСИК з дружиною
ТЕТЯНОЮ і донькою
швагерка — ІВАННА ЦІСИК
з доньками і зятими
Ближча і дальша Родина в Америці,
Україні і Польщі

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність від нас дня 19 жовтня 1977 року
Наш Найдорожчий і Незабутний Муж, Брат, Вуйко,
Братанок і Швагер

бл. п.

Мгр РОМАН КЕКІШ

У цьому сумному для нас часі, багато людей обдарували нас зрозумілим сердечним ставленням і допомогою. Сьогодні ми, цією дорогою, хочемо подякувати, бо не в силі зробити це особисто чи листово.

Передусім складаємо щирю подяку парохів церкви св. Юра в Нью Йорку о. Ігуменові д-рові Володимирові Гаврилюку і о. Ємельянові Шараневичеві, парохів церкви св. Володимира в Гемпстеді за відслуження Парастасу і Заупокійної Служби Божої.

Зокрема сердечно дякуємо о. Ємельянові Шараневичеві за глибокодумні і теплі слова під час похорону, в яких він представив життєвий шлях Покійного.

Щиро дякуємо о. Христофорові Войтині за те, що відпровадив домонову Покійного і перелів похоронні обряди на цвинтарі в Бавид Бруку.

Зворушливий був спів хористів під проводом проф. І. Хомина.

Сердечно дякуємо д-рові Володимирові Савчаків, що прощав Покійного від Т-ва Українських Правників під час Парастасу, а також за теплі слова під час трини: ади. Романові Гуглевичеві, д-рові Романові Грабові, д-рові Гуєтанові Яначеві і п. Орестові Слупчинському та полк. Юрієві Лопатинському за подяку від родини.

Щиро дякуємо Т-ву Українських Правників у ЗСА, Науковому Т-ву ім. Шевченка в ЗСА і Українській Вільній Академії Наук у ЗСА, за зворушливі згадки в пресі і висловлювання.

Сердечно дякуємо д-рові Останові Баранові за жертвенну лікарську опіку.

Дякуємо всім, хто взяв участь у похоронних відправах: Родині, Приятелям і Знайомим, прибувшим з близької і здалека, зокрема д-рові А. Горчинському, який прибув з Чикаго.

Ми невимовно вдячні всім, хто жертвував на Служби Божі, та тим, що в пам'ять Дорогого Покійного склали численні пожертви на добродійні цілі, хто прислав вітні і квіти, склав співчуття особисто чи писемно.

Хай Бог благословить тих всіх, що прийшли зі своєю допомогою в часі нашого безмежного горя.

Дякуємо всім, хто в своїх молитвах згадав Покійного.

Нехай Всевишній винагородить.

Горем прибіта
Дружина ОЛЯ КЕКІШ і РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого нам

бл. п. Тараса Лозинського

складаємо 35.00 доларів
на видання II тому книги „Наш Театр“.
Лілл і Мікола БУЛЬБА

Іванка і Нестор ОЛЕСНИЦЬКІ

Відділ Українського Конгресового
Комітету Америки для Ньюарку і околиці
в глибокому смутку повідомляє Громадянство,
що дня 20-го лютого ц. р., на 83-му році життя,
відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р ІЛЛЯ КАРАПІНКА

реаброр Українського Реабілітаційного Союзу і довголітній
голова Контрольної Комісії Відділу УКА.

Управа Відділу просить Громадянство віддати шану Покійному на ПАРАСТАСІ в дні 22-го лютого ц. р., о год. 8-їй вечора у похоронному заведенні „Литани“ Литани в Ірвінгтоні, Н. Дж. та взяти участь в ПОХОРОННИХ ВІДПРАВАХ, які почнуться в четвер, 23-го лютого 1978 року, о год. 8:30 ранку в похоронному заведенні, а опісля в українській церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку відбудуться похоронні відправи. Тіліні останки Покійного громада відпровадить на український православний цвинтар в Бавид Бруку, Н. Дж.

Опечалений Родині щирі вислови співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ УКА
НЬОУРКУ-ІРВІНГТОНУ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Односельцями,
що 17-го лютого 1978 р. в селі Котів, Бережанського р-ну в Україні,
відійшов у Вічність, на 78-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ ГАВРИЛЮК

колишній довголітній працівник кооперативу в селі Котів, Бережанщина.

Залишив у смутку:

дружину — КСЕНІЮ в Україні
сина — БОГДАНА з дружиною ОЛЬГОЮ
з дітьми ВАСИЛЕМ і ВІРОЮ в ЗСА
та ближчу і дальшу Родину в Україні
і на еміграції

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими,
що в суботу, 11-го лютого 1978 року з Волі Всевишнього,
відійшов в кращий світ, на 63-му році життя
заосмотрений Найсвятішими Тайнами,

невіджалуваної пам'яті

ТАРАС ЛОЗИНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся 14-го лютого 1978 року з церкв св. Йосафата, Рочестер, Н. Дж.

Щиро просимо помолитися за спокій душі бл. п. Тараса.

У важкому болі:

МАРІЯ — дружина
ЯРОМИР — син
о. БОГДАН — брат
ОЛЬГА, ІРЕНА та ЯРОСЛАВА — сестри
НАТАЛІЯ ЧУЖАК — теща
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді і Україні

260 Bremen Street, Rochester, N.Y. 14621

Повідомляємо Рідних і Приятелів, що з нагоди 100-річчя
народин нашого Батька

бл. п.
ВОЛОДИМИРА
СТАРСОЛЬСЬКОГО,

який народився 8 січня 1878 р., а згинув 25 лютого 1942 р.
в Марійських лагерах СРСР та нашої Мами

бл. п.

ДАРІЇ з ШУХЕВИЧІВ
СТАРСОЛЬСЬКОЇ

яка народилася 3 січня 1881 р., а згинувла 28-го грудня 1941 р. в Казахстані

буде відправлено

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в церкві СВ. ЮРА в НЬОУРКУ в СУБОТУ 25 лютого 1978 р. о год. 7-їй веч.

ДІТИ І ВНУКИ

В п'яту безмежно боліучу Річницю відходу у Вічність
Найдорожчого і Незабутнього Мужа, Батька і Дідуса

Мгр КОНСТАНТИНА ЛІСКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві

Покрова Божої Матері, в Бронксі, 26 лютого год. 9-та

рано;

Св. Юра в Нью Йорку, 26-го лютого год. 4-та після пол.

Чесного Хреста в Асторії, 5-го березня год. 11:30 полудне.

Св. Івана Хрестителя в Ньюарку, 27-го лютого год. 6:30

рано;

Св. Константина в Міннеаполісі, 27-го лютого.

Про молитви за спокій Душі Покійного
просить:
Дружина і Діти

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою
з Рідною, Приятелями і Знайомими,
що в п'ятницю, 17-го лютого 1978 р., на 78-му році життя,
прийнявши Найсвятіші Тайни, по довгій і невилічній
недузі, відійшов у Вічність,
наша Улюблена і Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

АНАСТАЗІЯ СЛОБОДЯН

народжена в с. Глібові, пов. Скалат, Зах. Україна.

ПАРАСТАС — в понеділок, 20-го лютого ц. р., о год. 8-їй вечора в похоронному заведенні Garsza, Bedford Ave. and North 4th Street, Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОН — у вівторок, 21-го лютого 1978 року, о год. 8-їй ранку з церкви св. Духа в Брукліні на цвинтар у Бавид Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти:

ПАВЛО — муж
ГАЛІНА — донька з мужем
ФРАНКОМ ЗАТОНСЬКИМ
внуки — ТОМАС І ІВАН
братова і сестра РУЗІЯ КАМІНЕЦЬКА
в Канаді
братанок — інж. ІВАН з дружиною
МАРІЄЮ СЛОБОДЯН

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. Андрія Плешкевича
на Пластову Станицю в Чикаго, Ілл.

складають 20.00 доларів
Ольга й Ілько ЦИБРІВСЬКІ

Дня 13-го лютого 1978 року минав п'ять років, відколи,
з Божої Волі покинув нас, на 64-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.
ІНЖ. РОМАН КОС

Для ашанування його пам'яті, того великого
ентузіаста правди й науки,
складаємо 100.00 доларів
на Українські Студії в Гарварді.

Жінка — ОЛЕНА

Дочка — ЄВГЕНІЯ

Сини — МИХАЙЛО І ЯРОСЛАВ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого і Незабутнього

бл. п. проф. д-ра Михайла Тершаківця

складаю 20.00 доларів
на Патріарший Фонд.

Опечалений Родині глибокі, щирі вислови співчуття.
Марія СТАШИНСЬКА

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

нашого Найдорожчого і Незабутнього

МУЖА І ТАТА

бл. п.

МИРОСЛАВА ДЕМЧУКА

25-го лютого 1978 р., о год. 7:15 ранку

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
І ПАНАХИДА

в українській католицькій церкві

св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Просимо в цей день згадати Покійного
у своїх молитвах.

ЮЛІЯ — дружина
МАРУСЯ — донька

В П'ЯТУ БОЛІУЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

Д-ра ІВАНА РИЖІЯ

дня 16-го лютого 1978 року

були відслужені

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ
з ПАНАХИДАМИ

в церкві св. Петра і Павла в Клівленді;

в церкві св. Йосафата у Клівленді;

в Церкві-Пам'ятнику у Бавид Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

ОСИПА-АННА — дружина
Д-р ОРЕСТ з Рідною
Родина в Польщі і Україні

В Сороковий день СМЕРТІ
нашої Дорогої ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п.

МИХАЙЛИНИ ХОМИ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 28 лютого 1978 р., о год. 8 ранку

в церкві св. Михайла в Нью Гейвені, Конн.,

і в церкві св. Йосифа, Йорк, Па.

Просимо Приятелів і Знайомих про молитви в цей день
за душу Покійної.

Рідня

Д-р ІЛЛЯ КАРАПІНКА

Ділимося прикрою вісткою, з Рідною, Приятелями і Знайомими,
що дня 20-го лютого 1978 року, по короткій недозі, упокоївся в Бозі,
наш БАТЬКО, БРАТ, ШВАГЕР І ВУЙКО,
народжений в Галичанові, Україна, 29-го липня 1895 року

ПАРАСТАС відбудеться в похоронному заведенні Литани і Литани в Ірвінгтоні,
Н. Дж. в середу, 22-го лютого 1978 р., о год. 8-їй веч.

ПОХОРОН — в четвер, 23-го лютого 1978 р., о год. 9:30 ранку, з церкви св. Івана
Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. на кладовище св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти:

син — ЮРІЙ
дочка — ОРИСЯ
швагерка — ЄВГЕНІЯ ПЛЕСКАЧЕВСЬКА з мужем
АНАТОЛІЄМ
швагер — КОСТЯ ГРЕЧАК з дружиною ГАЛЕЮ та сином
АНДРІЄМ
в Україні брат — ВАСИЛЬ з рідною
та Ближча і Дальша Родина

СОВЕТСЬКІ ГРАБІЖНИКИ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ною заслоною, то в справу негайно вмішується уряд і вимагає виплати грошей". Як правило, уряди СРСР та його сателітів є клієнтами американських правників в справах спадків і, через своїх консулів, передають їм управління

підписане спадкоємцем. Після перевірки завіщення, випливає чека на призначену в завіщенні суму на привілеї управненого адвоката, а цей останній пересилає чека до консула. В Советському Союзі спадкоємцю має дві альтернативи: одержати гроші в рублях або кредит в спеціальних крамницях, де можна набути предмети чи товари, яких не мають звичайні крамниці. Але справа в тому, що переважача більшість американських правників, — не говорячи вже про місцевих громадян та недавню прибулих емігрантів з комуністичних країн, — не мають жадного доказу, чи письмове управління спадкоємцем, особливо в СРСР правдиве і чи він одержить призначену йому в завіщенні суму. Майже всі погоджуються, що він ніколи повної суми не одержить.

В одному з таких випадків, адв. Майкл Мазола, правник з Гемтремку, написав листа до спадкоємця в СРСР із запитом скільки грошей він одержав з призначеної йому суми 8,000 доларів. Він одержав відповідь — два авта. Ці два авта мають вартість 3,000 американських доларів. Отже 5,000 доларів присвоїли собі власті.

У ще іншому випадку, згідно з твердженням недавнього емігранта з СРСР, який тепер проживає в Детройті, одна жінка в СРСР відмовилась дати письмове управління "Інюрколегії", советській спілці правників. Кілька днів пізніше, советські власті повідомили її, що мала посісти цієї жінки мусить бути перевірена, щоб ствердити, чи вона та її дочка випадком не мають за багато землі; рівнож, що праця дочки має бути перевірена. Так застрашена жінка вкінці дала письмове управління. Очевидно, жадних перевірок не було, але й невідомо коли і скільки грошей вона одержала.

Маючи на увазі такі і подібні випадки та безсильність американських спадкоємців судів у світі існуючих законів, прокуратура стейту Нью Йорк внесла відклик на рішення нижчого суду виплатити гроші спадкоємцям, який живе в СРСР, власне на підставі сумніву, чи він одержить призначену йому суму. На одного із свідків стейтова прокуратура запросила адвоката д-ра Дениса Квітковського з Детройту, який має досвід в цих справах.

Д-р Квітковський переконаний, що "родина не має жадної користі із залишених їм у спадку маєтків, а правдоподібно тільки клопоті" — пише Джулі Ровз.

Вийком серед усіх опитуваних авторкою статті правників є Маріяна Реліч, яка твердила, що спадкоємці в СРСР одержують повні суми і назвала твердження інших правників "червоною оманцею", закидаючи етнічним громадам "антисовєтські упредження". М. Реліч репрезентує Советський Союз в справах спадкоємства в стейті Мічиган.

Стаття в наступному розглядє ряд інших альтернатив для осіб, які мають більші чи менші маєтки. Покликаючись на інж. Коллодича, авторка пише, що деякі українці залишають спадки на харитативні чи наукові цілі. Інж. Коллодич вказує на Гарвардський Науковий Центр і на Веїн стейт коледж, де існує програма українознавчих студій, та на стипендії для українських студентів як можливість і корисні альтернативи.

Однак тому, що все ще знаходиться багато осіб, які хочуть допомогти безпосередньо своїм рідним в СРСР, правники дораджують їм встановити спеціальний фонд та доручити адміністрування ним після їх смерті довіреним приятелям, які допомагали їм рідні в СРСР пакунками. Але навіть цей спосіб допомоги повний недомогань, твердить авторка статті. Перевісив інтерв'ю з Петром Рогатинським, власником висилкового бюро в Детройті, авторка стверджує, що мито і оплата за пересилку є частими, як вартість пересланих товарів. Перевірка одного із таких пакунків, пересланих до СРСР з бюро П. Рогатинського, виказала, що пересилка біля 30 предметів різного вжитку, вартості поміж 230.00 і 250.00 доларів, коштувала 257.00 дол. в податках, а разом з оплатою за пересилку — 319.00 дол. Всі кошти за пакунок до СРСР — оплата товару, мита і пересилки — поносять особа, що його висилає. Отже, висилка пакунків до СРСР за гроші, залишені в спеціальних фондах, помирає ці фонди у відносно скорому часі.

Крім правників, поодинокі етнічні громади в Детройті мають організації, які радо служать порадами зацікавленим особам. І так о. прелат Михайло Бохневський з української католицької церкви св. Івана сказав, що його парадія має людей, які дають такі поради. Цими справами в Детройті рівнож займається Союз Українок Америки і "Самопоміч".

„МОГО МУЖА“...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

на Терелі лізналася, що другий суд над її чоловіком відбувся 27 червня і що його перевезли до Дніпропетровської спеціальної психіатричної лікарні. Також стало відомо, що в травні 1977 р. лікарська комісія Казанської спеціальної психіатричної лікарні рішила звільнити Миколу Плахотнюка з лікарні, але Київський обласний суд відкинув рішення комісії, тому Плахотнюк даліше знаходиться в Казані. Нижче друкуємо повний текст листа Олени Терелі:

„До Комітету для розгляду в справах застосування психіатрії для політичних цілей при Міжнародній Асоціації Психіатрів.

ЗАЯВА
Я, Тереля Олена Тимофіївна, дружина Терелі Йосифа Михайловича, 1943 р. народження, неодноразово переслідуваного за релігійні переконання і вільнодумання, змушена звертатися до Вас у зв'язку з продовженням переслідування мого мужа.

У вересні 1975 року мій муж був звільнений з Сичевської спеціальної психіатричної лікарні, а в квітні 1976 року, рішенням суду, звільнений з загальної лікарні. Після звільнення він залишився вірним своїм поглядам і в скорому часі його черпа почали переслідувати. В листопаді 1976 р. за ініціативою влади він був запроторений до психіатричної лікарні на 28 днів.

В періоді відносної свободи ми з мужем внесли прохання, щоб нам дозволили емігрувати з СРСР. Крім того, він написав листа до голови КГБ, Андропова, про становлення політ'язнів у таборях і психіатричних лікарнях на підставі власних переживань

Олена Тереля

295340, Закарпатська область, м. Свалява, вул. Чапая, 8.

Адреса лікарні: 320026 м. Дніпропетровськ, вул. Чиріна 101, ЯЄ 303/РБ

УВАГА ГОСПОДИНІ!!!

НА ВИПРОДАЖ!!! Овальні і округлі ринки з накривкою (caserole). В них можна пригрівати в печі. З українським зором, по дуже знижених ЦІНАХ!

DELTO EUROPA CORP.

Roman Iwanuckij

146 First Avenue, New York, N.Y. 10009

Tel.: (212) 228-2266

Складати гроші чи позичити...

НАЙКОРИСНІШЕ

у Федеральній Кредитовій Кооперативі

„САМОПОМІЧ“ у НЬЮ ЙОРКУ

- 6% річної дивіденди від членських ощадностей - виплачуємо чвертьрічно.
- Безплатне життєве забезпечення ощадностей до висоти \$1,000.00 і позичок до висоти \$10,000.00
- Ощадності членів забезпечені Федеральною агенцією до висоти \$40,000.00 на одного члена.
- Щадничі сертифікати одно, дво і три річні на вищій відсоток.
- Позички особисті та моргеджі — на низькі відсотки до сплати в догідних місячних ратах.

Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10006
Tel. (212) 473-7310

ДЕ КУПИТИ ПОДАРКИ НА УКРАЇНУ?

• ДЕ Є ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ?

• ДЕ Є НАЙКРАЩА ЯКІСТЬ?

• ДЕ Є ПРИСТУПНІ ЦІНИ?

• ДЕ Є ФАХОВА І СОЛІДНА ОБСЛУГА?

В УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ

DELTO EUROPA CORP.

Roman Iwanuckij

146 First Avenue New York, N.Y. 10009

(Bet. 8th & 9th Sts) Tel.: (212) 228-2266

ДЕЯКІ ТОВАРИ НА ВИПРОДАЖ ПО НИЖЧЕ ЦІН ЗАКУПУ!!!

Масно на складі: хустки і шалики різного роду і розмірів. Свєтери — жіночі, мужські і дитячі, акрил і вовняні, спрощувані з Німеччини. Блофки різного роду. Спеціальність! Свєтери і блузки з УКРАЇНСЬКИМ ВЗОРОМ. Шкіряні і найновітні куртки. Капи та дивани на стіну, ймпортовані з Єспанії, Італії і інших держав. ШТАНИ і МАРИНАРКИ „ДЖІНСИ“ (Jeans). Нитки ДМЦ. Панамка, юта і канпа. Різні взори обрусів, доріжок і серветок. Друкований матеріал на подушки і драперії. Спідис воянне жіноче білля. „Ленти годе“ і пончоки з Німеччини. Золоті малі трикузи з ланцюжками, наліпки на авта і т. п. ВЕЛИКИЙ ВИБІР КЕРАМІКИ І ІНКРУСТОВАНИХ виробів з дерева!!! Маленькі подарки на весіллях від молоді.

Спеціальна випродаж ДИТЯЧИХ СвєТЕРІВ.

Ч. 8-18. Тільки \$3.00

СВІЙ ДО СВОГО!!!

Просимо відвідати нову

крамницю, при:

146 First Avenue (Bet. 8th & 9th Sts.)

ЗБОРИ ВІДПІЛІВ УНС

СУБОТА,

25-го ЛЮТОГО 1978 р.

НЬЮАРК, Н. Дж. Річні збори 214 Відл. при УСВТ „Чорн. Січ“, о год. 7-й веч. в домішній УСВТ „Ч. Січ“ при 680 Сенфорд Авеню. На порядку: звіт Управи, вибір нової Управи на 1978 рік, вибір делегата і його заступника на 29-ту Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути на збори. — Б. Сольчаник, гол. А. Твардовська, секр.

СУБОТА,

25-го ЛЮТОГО 1978 р.

ЧЕСТЕР, Па. Збори Т-ва ім. Т. Шевченка 156-й Відл. відбуде в суботу, 25-го лютого. На порядку: вибір делегата і заступника на 29-ту Конвенцію УНС. — М. Новак, секр.

НЕДІЛЯ,

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні річні збори Т-ва Любова 45-й Відл., о год. 1-й по пол., в приміщенні Дому Округи УНС. 5004 Old York Rd. Після Річних зборів відбудуться Місячні для вибору делегатів і заступників на 29-ту Конвенцію УНС. — В. Коліно, гол. М. Пришляк, секр.

КЛІВЛЕНД — ПАРМА, Огайо. Річні збори 222-го Відл., о год. 5-й по пол. в Пластовій Домішній, Парма, Огайо. На порядку: звіт Управи на 1978 р. та делегата і заступника на 29-ту Конвенцію УНС. — Лідія Голян, предс., Я. Кришталович, секр.

ОЗОН ПАРК, Н. Дж. Загальні збори Т-ва Вільна Україна 200 Відл., о год. 3:30 по пол., в приміщенні Пластового Дому, ч. 2116 В. Чикаго Авеню. На порядку: звіт Управи, К. Комісії та вибір нової на 1978 р. Після Річних зборів відбудуться Місячні для вибору делегатів і заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути. — В. Литвин, прст., Стефанія Кочій, фін. секр.

ПІТТСБУРГ, Па. Річні збори Б-ва св. І. Христителя 96-й Відл., о год. 2-й по пол. в церковній залі. На порядку:

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВІПАНІ, Н. Дж. Річні збори

26-го ЛЮТОГО 1978 р.

вбір делегата і заступника на 29-ту Конвенцію УНС. — О. Полатайко, рек. секр.

ЧІКАГО, Іл. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 176-й Відл., о год. 3-й по пол., в домішній СУМА-ООНСУ, 964 Схід 93-вул. На порядку: звіт та вибір делегата і заступника на 29 Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути. — С. Окрух, гол. М. Остап, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні збори 174-го Відл., о год. 3-й по пол., в приміщенні Укр. Амер. Осередку при вул. Карпентер (на горі) зі звичайним порядком нарад. Після Річних зборів відбудуться Місячні для вибору делегатів і заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути. — Инж. Е. Кульчицький, предс., Д-р А. Слюсарчук, секр.

ВІЛІМАНТИК, Конн. Річні збори Т-ва Любова 387 Відл., о год. 5-й по пол., в УНДомі при дорозі ч. 6 у Віндгем, Конн. На порядку: звіт Управи і К. Комісії, вибір Управи на 1978 р. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делегата і заступника на 29 Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути. — М. Смоляк, предс., А. К. Ціздін, кас., А. Ціздін, секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. Збори Т-ва Згода 20-й Відл., о год. 12:30 по пол., в залі школи Непорочного Зачаття при вул. Мек Дугал. На порядку: вибір делегатів і заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути. — Я. Дужий, предс., Р. Куропас, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 146 Відл., о год. 2-й по пол., в залі УНК Орлик при 9740 Конант. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1978 р. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делегатів і заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситись чл. прибути. — Е. Репета, гол., Г. Корбях, секр.

АСТОРІЯ, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва ім. Л. Українки 455 Відл., о год. 4-й по пол. при 46 46-02 30 Рд. На порядку: звіт Управи і К. Комісії, вибір Управи на 1978 р. та організаційні справи. Того ж самого дня, о год. 5:30 по пол., після Річних зборів відбудуться Місячні, для вибору делегата і його заступника на 29-ту Конвенцію УНС. — Мгр В. Залужський, гол., Софія Соколиншин, секр.

БОФФАЛО, Н. Дж. Річні збори 304-го Відл., о год. 7-й веч. в Укр. Амер. Горж. Клубі, 205 Military Rd. На порядку: вибір нової Управи на 1978 р. та делегата і його заступника на 29-ту Конвенцію УНС. — Марія І. Гнатих, секр.

ВІВТОРОК, 28-го ЛЮТОГО 1978 р.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва ім. Сірого Лева 216 Відл., о год. 7:30 веч. в Пластовому Домі, річ 10-ої в Данкеннон вул. На порядку: звіт Управи та К. Комісії і вибір Управи на 1978 р. Після Річних зборів відбудуться Місячні, на яких буде вибір делегатів і заступників на 29 Конвенцію УНС. — Ю. Богачевський, гол., Б. Оджинський, секр., Б. Коженевський, кас.

ВІВТОРОК, 28-го ЛЮТОГО 1978 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Свобода 25-й Відл., о год. 6-й веч. у приміщенні Редакції Свободи, 30 Montgomery St., II поверх. На порядку: нарада: звіт та вибір нової Управи. По Річних зборах відбудуться Місячні з вибором делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. — Управа.

НЕДІЛЯ, 5-го БЕРЕЗНЯ 1978 р.

ГАМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94-й Відл., о год. 2-й по пол. в Укр. Дем. Клубі при 2376 Грінгінг вул. Проситись чл. прибути на час, бо є важні справи до пологодження. — М. Борискевич, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 5-го БЕРЕЗНЯ 1978 р.

ДЖАНСОН СІТІ, Н. Дж. Звичайні збори 21-го Відл., о год. 6-й веч. у St. John's Memorial Center. Проситись чл. прибути, є важні справи до пологодження. — В. Мельниченко, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7906. Новий додаток

I TAKE IT THE PICKIN'S WERE GOOD, LADS!

YE JUST NEVER KNOW WHAT WILL FALL FROM THE SKY...

AVE! YE'VE MADE 'JOLLY' ROGERS VERY HAPPY! WE'LL JUST ADD THESE TO OUR BULGING COFFERS!

A BAG FULL OF BEAUTIFUL GEMS!

Бачу, хлопці, що ваші розшуки увінчалися успіхом! Маємо повну торбину прекрасних самоштітів! Не можна передбачити що впаде з неба...

Так е! Ви, хлопці, дуже вгадували мене, „пірата“ Роджерса!... Додамо ці самі мошті до і так вже багатого нашого скарбу!

РОЗШУКИ

Пошуку брата ЮЛІЯНА ЛАБЕНЦЬКОГО-СТРУТИНСЬКОГО, нар. 1920 р. в селі Вулька, Бережанського пов., Зах. Україна. Правдоподібно перебуває в Австралії. Українські часописи прошу передрукувати це оголошення. Усі інформації прошу висилати на: MRS. N. VLASOV 5521 Jericho Hill Rd. Alfred Station, N.Y. 14803, USA

REAL ESTATE

ДОМИ НА ПРОДАЖ

ELMONT, L.I.

Даром оцінка домів. Досконалі положення і школи. Близько транспортної і склепін. Багато особливостей. Доми всіх стилів. \$30,000 - \$60,000.

GATEWAY TO NASSAU INC.

(516) 487-8434

KERNHONKSON, N.Y.

8 room, 2 story country home. 1 acre on stream, fireplace. \$24,000.

9 room older house. Excellent condition. Guest cottage, 2 acres, view of mountains. Walking distance to Soyuzivka. \$37,500.

Income property — 13 units, 3 acres, Barn, view, walking to town. Fully rented. Excellent income. \$75